

**INFORMACJA O STANIE
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU GRAJEWSKIEGO
ZA ROK 2018**

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU GRAJEWSKIEGO ZA ROK 2018

Panie Przewodniczący, Wysoka Rado.

Przedstawiam informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu grajewskiego za rok 2018. Informacja została opracowana na podstawie szczegółowej oceny stanu sanitarno – epidemiologicznego naszego powiatu, dokonanej przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Grajewie.

Państwowa Inspekcja Sanitarna wykonuje swoje zadania poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Szczególny nacisk kładzie na nadzór nad warunkami epidemiologicznymi, zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higieny pracy, higieny komunalnej, higieny procesów nauczania, wychowania, wypoczynku i rekreacji.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decyduje o tym , jakie czynniki środowiskowe powinny być przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań profilaktycznych.

W 2018 roku nadzorem objęto 963 obiekty, przeprowadzono 1048 kontroli. Wydano 180 decyzji merytorycznych i 158 decyzji płatniczych. Nałożono 28 mandatów karnych na kwotę 4250 zł.

OCENA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI ZA ROK 2018

1. Ocena stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu grajewskiego w roku 2018 obejmowała nadzorem 515 prowadzących działalność zakładów żywności i żywienia.

W roku 2018 zatwierdzono 33 nowe zakłady, w tym :

- 2 zakłady produkcji,
- 18 zakładów obrotu żywnością,
- 13 zakładów żywienia zbiorowego.

Spośród obiektów produkcji żywności zatwierdzono:

- 1 ciastkarnię,
- 1 zakład garmazeryjny.

Spośród obiektów obrotu żywnością zatwierdzono:

- 6 sklepów,
- 5 obiektów ruchomych i tymczasowych,
- 6 środków transportu żywności,
- 1 zakład z kategorii inne obiekty obrotu żywnością.

Spośród obiektów żywienia zbiorowego otwartego zatwierdzono:

- 7 barów gastronomicznych,
- 4 zakłady małej gastronomii.

Spośród obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego zatwierdzono:

- 1 stołówkę w domach wczasowych,
- 1 zakład z grupy inne zakłady żywienia (sala bankietowa).

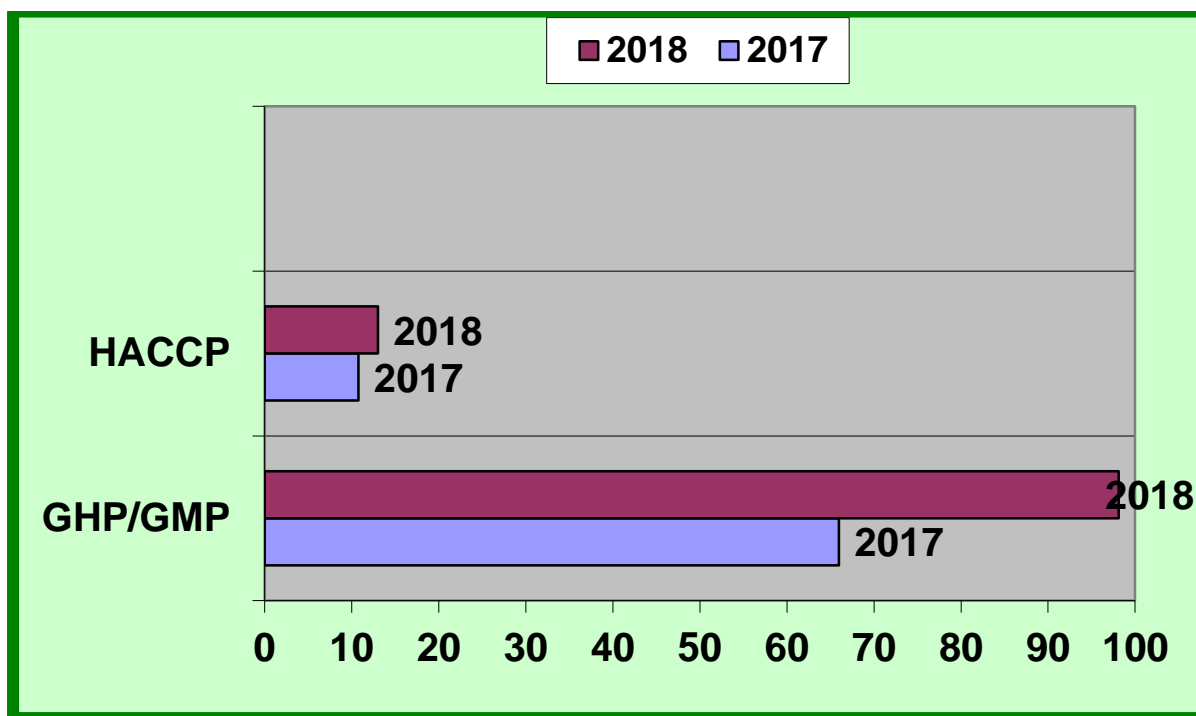
Ponadto 13 obiektów zatwierdzono w związku z rozszerzeniem zakresu prowadzonej działalności: 3 piekarnie, 4 sklepy, 1 obiekt ruchomy, 2 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, 2 zakłady małej gastronomii oraz 1 zakład usług cateringowych.

W 2018 roku do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej wpisano 8 zakładów, dla których nie jest wymagane zatwierdzenie:

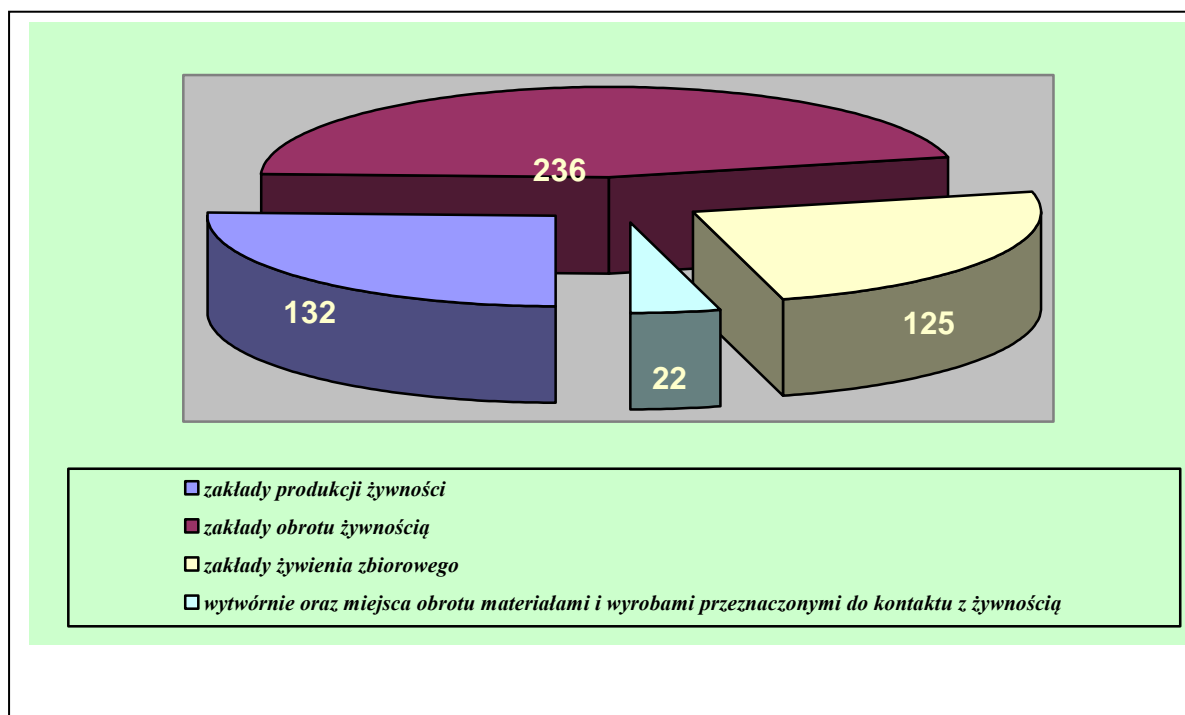
- 3 dostawców bezpośrednich z grupy „inne wytwórnie żywności”
- 4 zakłady z grupy „inne zakłady obrotu środkami spożywczymi”
- 1 zakład żywienia zbiorowego zamkniętego (część żywieniowa obozu pod namiotami)

505 zakładów posiada wdrożone zasady GHP/GMP, natomiast 67 - system HACCP.

Odsetek zakładów z wdrożonymi systemami GHP/GMP oraz HACCP w porównaniu do roku 2017

Struktura zakładów objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu grajewskiego prowadzących działalność w 2018 roku.

Spośród obiektów ujętych w rejestrze zakładów podlegających Państwowej Inspekcji Sanitarnej skontrolowano łącznie 269 zakładów. W 174 obiektach, co stanowi

64,7% zakładów poddanych inspekcji, dokonano oceny wg kryteriów ujętych w arkuszach oceny stanu sanitarnego -nie stwierdzono obiektów o wysokim ryzyku.

Spośród skontrolowanych **zakładów produkcji żywności** nieprawidłowości stwierdzono w piekarniach. W ww.obiektach przeprowadzono w sumie 38 kontroli i rekontroli.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 8 decyzji administracyjnych.

W grupie **zakładów obrotu żywnością** najczęściej stwierdzano nieprawidłowości w sklepach spożywczych. Państwowa Inspekcja Sanitarna w omawianej grupie obiektów przeprowadziła 212 kontroli i rekontroli, w tym 32 kontrole

interwencyjne. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 97 decyzji administracyjnych. W toku działań kontrolnych nałożono 20 mandatów karnych na łączną kwotę 3200,00zł.

W grupie **zakładów żywienia zbiorowego** najwięcej nieprawidłowości stwierdzano w zakładach żywienia zbiorowego otwartego. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu grajewskiego sprawując nadzór przeprowadzili w omawianej grupie obiektów 130 kontroli i rekontroli, w tym 11 interwencyjnych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał w sumie 76 decyzji administracyjnych w tym **1** dotyczącą unieruchomienia działalności (w związku z prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów oraz nie zapewnieniem warunków sanitarno-higienicznych).

Osoby winne zaniedbań sanitarno-higienicznych ukarano 6 mandatami karnym na kwotę 750,00 PLN.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w zakładach sektora spożywczego skontrolowanych w roku 2018 należały:

- uchybienia w zakresie realizacji procedur GHP i GMP oraz HACCP,
- brak informacji na temat wykazu składników oferowanych potraw, w tym wyróżnienia składników powodujących alergie lub reakcje nietolerancji,
- brak znakowania w miejscu sprzedaży środków spożywczych oferowanych do sprzedaży luzem,
- niewłaściwe warunki magazynowania, pakowania i sprzedaży,
- brak szkoleń personelu.

Pracownicy Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej oprócz kontroli przeprowadzonych z wykorzystaniem arkuszy oceny stanu sanitarnego dokonywali również nw. kontrole tematyczne:

1. Ocena prawidłowości znakowania żywności w odniesieniu do spełnienia wymagań określonych rozporządzeniem (WE) Nr 1169/2011 i (WE) Nr 1924/2006 i innymi przepisami szczegółowymi.

2. Ocena prawidłowości funkcjonowania w zakładach kontroli wewnętrznej opartej o procedury GHP, GMP oraz systemu HACCP, uwzględniając elastyczne podejście przewidziane dla niektórych przedsiębiorstw sektora spożywczego, w tym ujęte w Zawiadomieniu Komisji z dnia 30.07.2016 r. w sprawie wytycznych dot. wdrażania systemów zarządzania bezpieczeństwem żywności (Dz. Urz. UE 2016/C 278/1).

3. Ocena realizacji przez przedsiębiorców wymagań rozporządzenia Nr 2073/11 w kontekście spełnienia kryteriów mikrobiologicznych higieny procesu i kryteriów bezpieczeństwa wytwarzanej żywności.

4. Ocena prawidłowości stosowania w zakładach produkcyjnych „dodatków” do żywności.

5. Ocena warunków sanitarnych oraz sposobu żywienia w zakładach zaangażowanych w organizację wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

6. Ocena prawidłowości prezentacji i reklamy żywności prozdrowotnej na stronach internetowych i portalach aukcyjnych.

7. Ocena prawidłowości wprowadzania do obrotu żywności suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia.

8. Ocena higieny obrotu artykułami spożywczymi, zachowania łańcucha chłodniczego oraz przestrzegania terminów przydatności do spożycia (dat minimalnej trwałości) wprowadzanej do obrotu żywności.

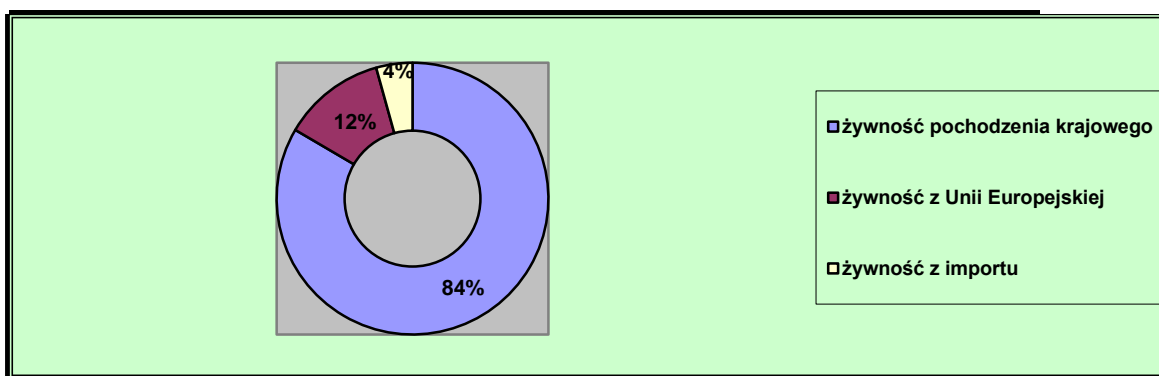
W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli przeprowadzonych w roku 2018 łącznie wydano 181 decyzji administracyjnych oraz nałożono 26 mandatów na łączną kwotę 3950 zł. Ponadto wystosowano 16 wystąpień do przedsiębiorców i kierownictwa zakładów.

2. Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością produkowanych i wprowadzanych do obrotu na terenie powiatu grajewskiego.

W roku 2018 łącznie zbadano laboratoryjnie 180 próbek, w tym 160 próbek żywności, 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 16 próbek sanitarnych oraz 1 próbkę produktu kosmetycznego. Ponadto w celu oznaczenia wartości odżywczej pobrano 1 rację pokarmową przeznaczoną dla pacjentów Szpitala Ogólnego w Grajewie i 2 próbki posiłku obiadowego w szkołach.

Struktura zbadanych próbek żywności ze względu na pochodzenie

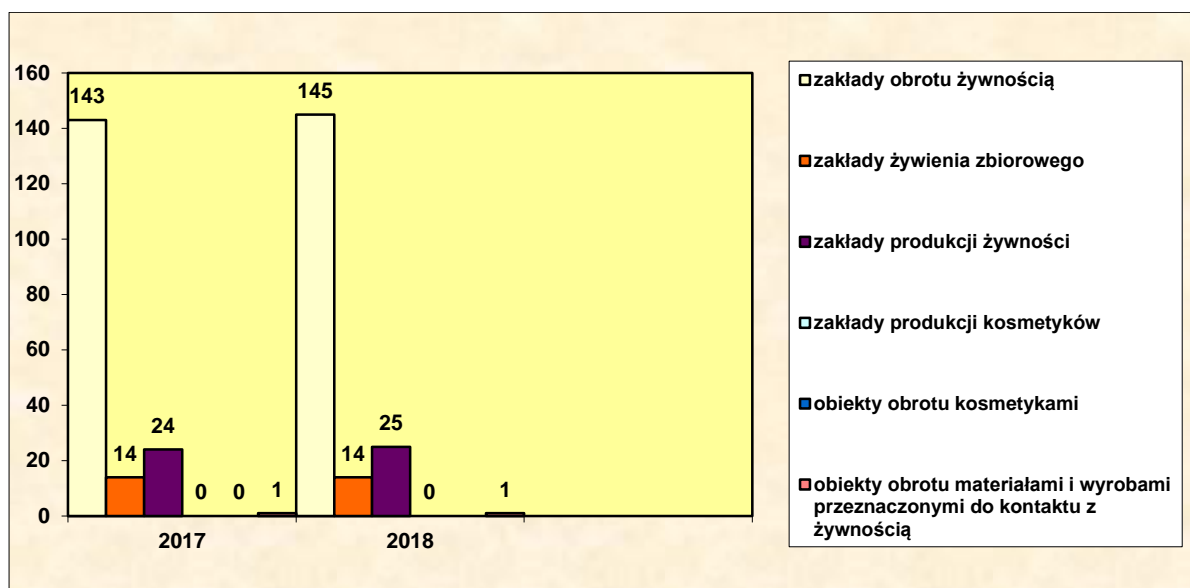
W zakładach produkcji żywności pobrano 25 próbek, w tym 18 próbek żywności i 7 próbek sanitarnych, w zakładach obrotu żywnością pobrano 145 próbek, w tym 142 próbki żywności, 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 1 próbkę wyrobu kosmetycznego. Z ogółu próbek pobranych z zakładów obrotu żywnością zakwestionowano 7 próbek żywności z uwagi na niewłaściwe znakowanie.

W zakładach żywienia zbiorowego pobrano 14 (5 próbek posiłków, 9 próbek sanitarnych). Nie kwestionowano próbek.

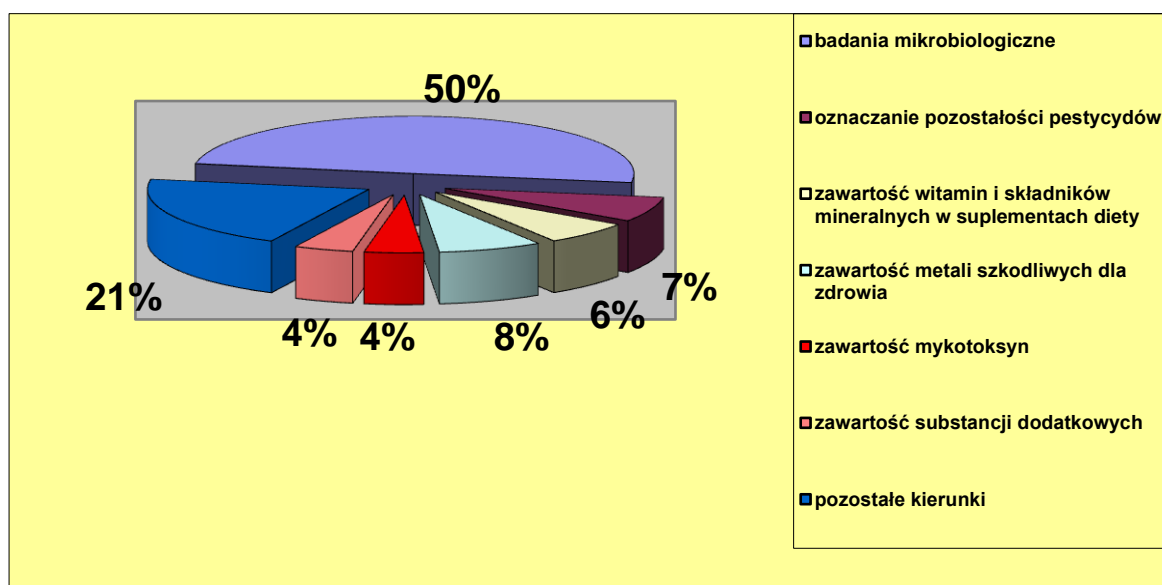
W zakładach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością 1 próbkę materiału przeznaczonego do kontaktu z żywnością. Próbki nie kwestionowano.

Szczegółowe informacje odnośnie zbadanych asortymentów i kierunków badań przedstawiono na nw. wykresach.

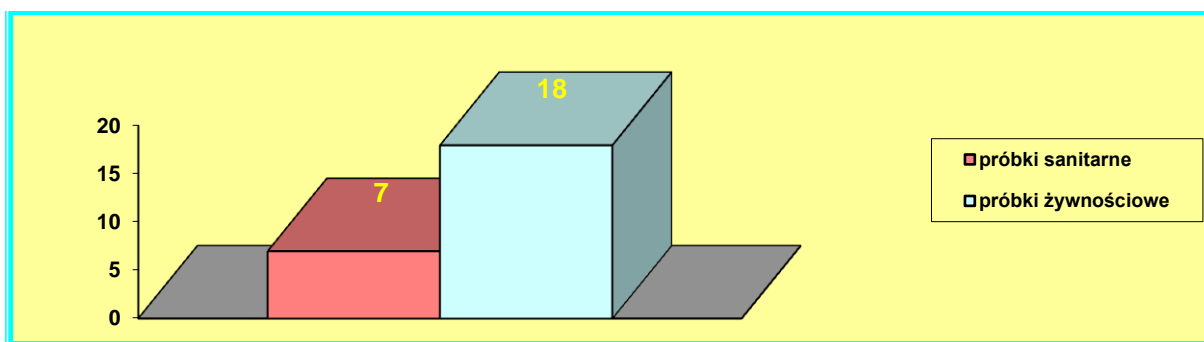
Liczba próbek pobranych w poszczególnych grupach obiektów w roku 2017 i 2018

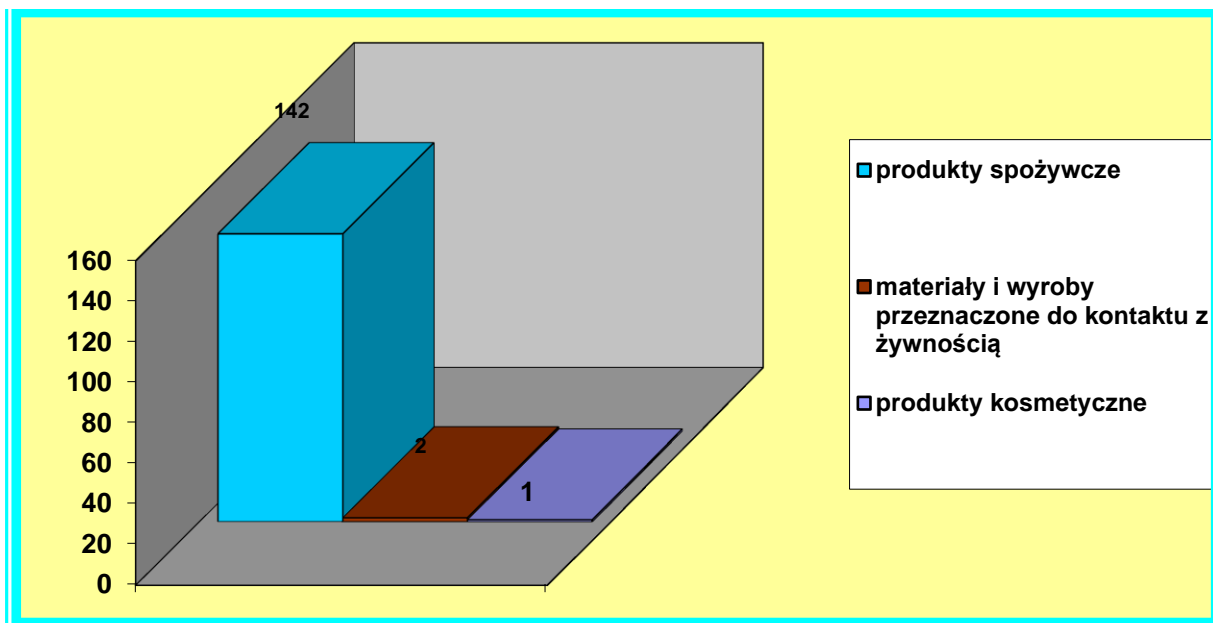
Struktura zbadanych w 2018 roku próbek żywności ze względu na kierunek badań

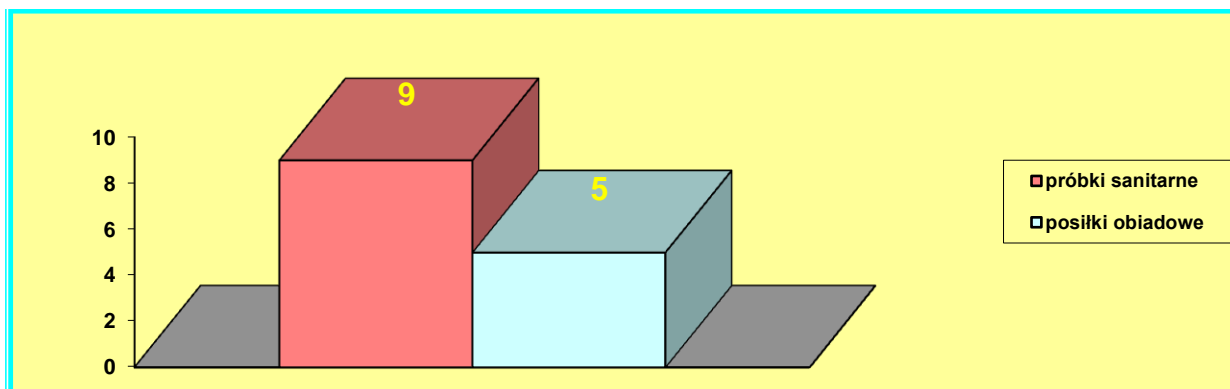
Liczba i asortyment próbek pobieranych w zakładach produkcji żywności w roku 2018

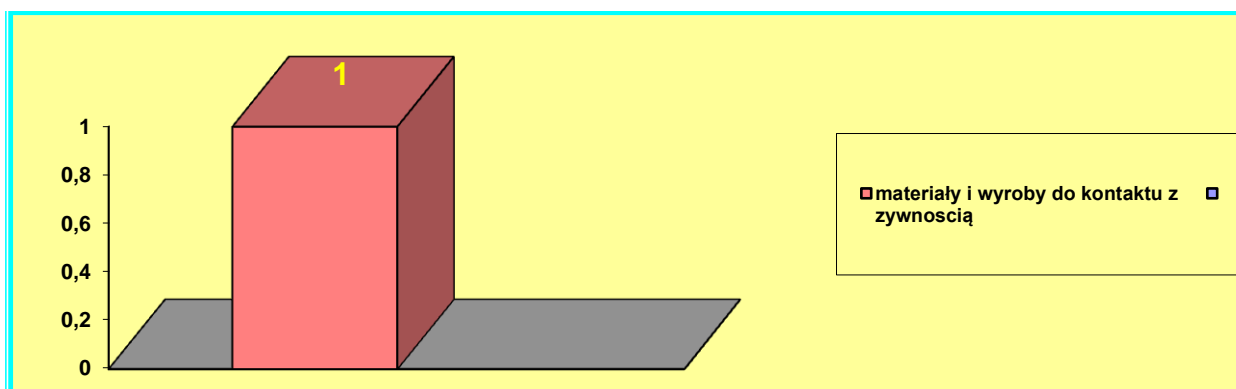
Liczba i asortyment próbek pobranych w zakładach obrotu żywnością w roku 2018

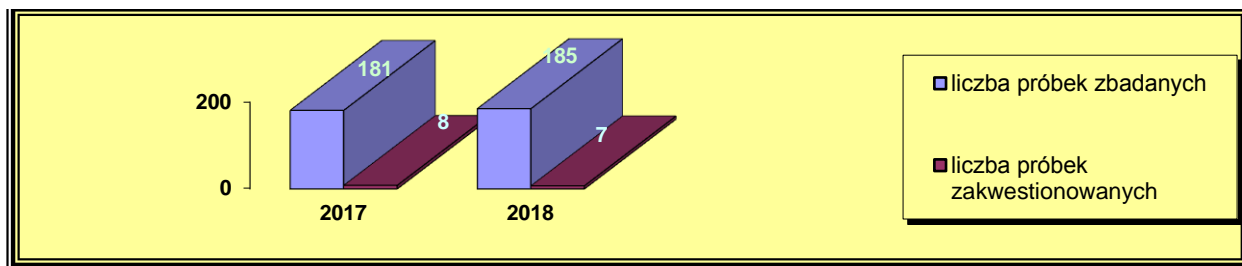
Liczba i asortyment próbek pobranych w zakładach żywienia zbiorowego w roku 2018

Liczba i asortyment próbek pobranych w zakładach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością w roku 2018

Liczba zbadanych próbek i próbek kwestionowanych ze względu na naruszenie przepisów prawa żywnościowego w stosunku do roku 2017

III. Nadzór nad jakością zdrowotną produktów z importu wwożonych na teren powiatu grajewskiego

W 2018 r. przedsiębiorcy powiatu grajewskiego nie składali do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie wniosków o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej partii wyrobu przeznaczonego do kontaktu z żywnością lub partii środka spożywczego/dozwolonej substancji dodatkowej/ składnika żywności. W związku z powyższym nie prowadzono kontroli granicznych w miejscach docelowego przeznaczenia.

IV. Ocena sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

•

Badaniami sposobu żywienia w 2018 roku objęto 34 obiekty żywienia, co stanowi 72,09% ogółu tego typu zakładów ujętych w ewidencji (w 2017 roku również badaniami objęto 34 obiekty, co stanowiło 72,34% wszystkich obiektów tego typu). Ocenę sposobu i jakości żywienia

przeprowadzono na podstawie 31 jadłospisów dekadowych, tygodniowych lub dziennych ocenionych w trakcie kontroli, w tym:

- 4 jadłospisów w ośrodkach czasowych,
- 2 jadłospisów na koloniach i obozach,
- 14 jadłospisów w szkołach, w tym 10 z żywieniem cateringowym,
- 1 jadłospisu w domu opieki społecznej;
- 6 jadłospisów w stołówkach w przedszkolach, w tym 3 z żywieniem cateringowym,

-2 jadłospisów w zakładach usług cateringowych świadczących usługi cateringowe dla obozów oraz szpitala, szkół i przedszkola,

-2 jadłospisów w zakładach żywienia zbiorowego otwartego świadczących usługi cateringowe w zakresie dostarczania posiłków dla szkół oraz obiektu wypoczynku letniego. Zakwestionowano 1 jadłospis w szkole ze względu na fakt, iż nie podawano potrawy stanowiącej źródło pełnowartościowego białka zwierzęcego - ryb. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wystosowano 1 wystąpienie do dyrektora szkoły, w którym opisano wpływ stwierdzonych nieprawidłowości na zdrowie uczniów oraz wskazano na konieczność działań w celu ich wyeliminowania.

W ramach realizacji „**Planu pobierania próbek materiałów do oceny jakości sposobu żywienia**” pobrano 1 próbkę posiłku obiadowego w stołówce szkolnej oraz 1 próbkę posiłku obiadowego w stołówce z żywnością cateringową. Wyniki badań wykazały przekroczenie dopuszczalnych różnic między obliczeniami teoretycznymi a wynikami uzyskanymi na drodze analizy chemicznej dla białka i tłuszczu, czy węglowodanów w drugiej próbie, w obu przypadkach stwierdzono zawyżoną zawartość NaCl. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wystosowano 1 wystąpienie do dyrektora szkoły i 1 wystąpienie do zakładu cateringowego zaopatrującego stołówkę szkolną informujące o stwierdzonych nieprawidłowościach i wpływie na zdrowie oraz wskazujące na konieczność podjęcia działań celem wyeliminowania powyższych nieprawidłowości. Z kolei w zakładzie usług cateringowych pobrano 3 próbki posiłku stanowiące całodzienną rację żywieniową przeznaczoną dla pacjentów Szpitala Ogólnego w Grajewie (dieta podstawowa). Wyniki badań wykazały, iż wartość energetyczna średniej całodziennych racji pokarmowej jest niezgodna ze średnim zapotrzebowaniem danej grupy żywionych. Ponadto, zawartość witaminy C, żelaza i wapnia była niezgodna z zalecanym spożyciem danej grupy. Rozkład procentowy energii w badanych posiłkach wykazał przekroczenie dopuszczonych poziomów w przypadku śniadania, gdzie stwierdzono zawyżony udział energii z białka i tłuszczu, w obiedzie z białka, a kolacji z tłuszczu. W omawianym zakładzie dokonano również oceny zestawienia dekadowego. W ocenianej dekadzie wartość energetyczna była niezgodna ze średnim zapotrzebowaniem danej grupy żywionych (84% realizacji). Zawartość żelaza i witaminy C była niezgodna z zalecanym spożyciem grupy – zbyt niska, ponadto zawartość wapnia była nieprawidłowa stosunku do średniego zapotrzebowania w tej grupie. W związku z powyższym wystosowano 1 wystąpienie do zakładu cateringowego i dyrekcji szpitala opisujące wyżej wymienione nieprawidłowości oraz wskazujące na konieczność podjęcia działań w celu ich usunięcia.

V. Działalność administracyjna i represyjna będąca wynikiem urzędowych kontroli żywności na przestrzeni lat 2016-2018

Rok	Ilość obiektów ewidencji	Ilość przeprowadzonych kontroli	Ilość wydanych decyzji	Ilość mandatów	Suma mandatów
2016	545	393	242	18	3350
2017	520	403	189	18	2800
2018	515	382	181	26	3950

VI. Wnioski

1. W roku 2018 stan techniczno-sanitarny skontrolowanych zakładów, które zostały ocenione w oparciu o kryteria ujęte w arkuszu oceny zakładu w większości grup obiektów nie uległ pogorszeniu w stosunku do roku poprzedniego, podobnie jak w roku 2017 nie stwierdzono zakładów niezgodnych, jednak w dalszym ciągu stwierdza się nieprawidłowości.

W związku z powyższym konieczna jest kontynuacja działań mających na celu mobilizację przedsiębiorców do poprawy sytuacji w powyższym zakresie, a także konsekwentne egzekwowanie od przedsiębiorców nakładanych obowiązków prawa żywnościowego.

2. W stosunku do roku 2017 zmniejszył się odsetek próbek kwestionowanych, przy czym podobnie jak w roku ubiegłym, nie kwestionowano próbek pobranych w zakładach produkcji. Zakwestionowane ze względu na nieprawidłowe znakowanie próbki zostały pobrane w zakładach obrotu żywnością.

3. W porównaniu do roku 2018 stwierdzono wzrost zakładów z wdrożonym systemem GHP/GMP i HACCP, tym niemniej występują zakłady, w których nie wdrożono systemów. W związku z powyższym konieczne są dalsze działania w kierunku mobilizowania przedsiębiorców do wdrażania systemów GHP/GMP i HACCP.

4. W roku 2018 nie stwierdzono istotnych zmian jakości żywienia w placówkach zlokalizowanych na terenie powiatu grajewskiego, o czym świadczy nieznaczne zmniejszenie odsetka kwestionowanych jadłospisów. W związku z powyższym należy kontynuować działania w wyżej wymienionym zakresie.

EPIDEMIOLOGIA

Ocena podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie stanu sanitarno-technicznego, przestrzegania reżimu p/epidemicznego, wykonawstwa szczepień ochronnych i zapobiegania chorobom zakaźnym.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie sprawuje bieżący nadzór sanitarny nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą na terenie powiatu grajewskiego. W 2018 roku pełniono nadzór nad **41** placówkami, w tym:

Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria – **17**
- zakłady rehabilitacji leczniczej – **2**
- inne zakłady opieki zdrowotnej - **2**

Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową:

- indywidualne praktyki lekarskie ogółem - **14**,
- w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów – **8**,
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem – **5**,
- w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów – **1**,
- indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek – **1**.

Podmioty lecznicze oceniane były w zakresie stanu sanitarno-technicznego, przestrzegania reżimu p/epidemicznego, w tym prawidłowości prowadzonych procesów sterylizacji, dezynfekcji i postępowania z odpadami medycznymi.

W 2018 roku pracownicy Sekcji Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie przeprowadzili 35 kontroli sanitarnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą. Nie wydano decyzji zobowiązujących do poprawy stanu sanitarno – technicznego. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą należy określić jako dobry.

Na dzień 31.12.2018 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie zarejestrowanych było **19** autoklawów, w tym:

10 – znajdowało się w podmiotach leczniczych, a **9** - w praktykach zawodowych. W trakcie przeprowadzanych kontroli stwierdzono, że sterylizacja prowadzona jest skutecznie, zgodnie z opracowanymi procedurami, dokumentacja z powyższego zakresu jest kompletna we wszystkich placówkach i podlega archiwizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Podmioty, które nie wykonują sterylizacji we własnym zakresie zawarły umowy z placówkami posiadającymi system zarządzania jakością ISO.

We wszystkich podmiotach wykonujących działalność leczniczą przestrzegane są procedury sanitarne dotyczące postępowania ze sprzętem i materiałami sterylnymi. Stosowane są właściwe opakowania sterylizacyjne, przestrzegane są warunki oraz daty przechowywania sprzętu i materiałów sterylnych.

Gospodarka odpadami medycznymi prowadzona jest prawidłowo w miejscu ich wytwarzania i składowania. Wszystkie placówki, w których wytwarzane są odpady medyczne mają wydzielone pomieszczenia i urządzenia do składowania odpadów, stosując prawidłowe pojemniki na odpady medyczne o ostrych końcówkach oraz posiadają podpisane umowy z firmami świadczącymi usługi w zakresie odbioru i przekazywania odpadów do utylizacji.

Choroby zakaźne

Na terenie powiatu grajewskiego sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych w 2018r. była stabilna. Największy wzrost zachorowań odnotowuje się w przypadku grypy – 3.471 zachorowań, w stosunku do ubiegłego roku liczba zachorowań zmalała o 333. W występowaniu niektórych chorób takich jak: kleszczowe zapalenie mózgu, wirusowe zakażenie jelitowe inne określone obserwujemy niewielki spadek w porównaniu do poprzedniego roku. W przypadku zachorowań na ospę wietrzną odnotowuje się niewielki spadek liczby zachorowań w stosunku do roku 2017, natomiast ilość zachorowań na boreliozę obserwujemy wzrost zachorowań o 18. W 2018 roku do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Grajewie zostało zgłoszonych ogółem 660 zachorowań, przeprowadzono 311 wywiadów epidemiologicznych i pobrano 82 próbki od nosicieli pałeczek Salmonella.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA Z TERENU POWIATOWEJ STACJI SANITARNO -EPIDEMIOLOGICZNEJ W GRAJEWIE ZA 2018r.

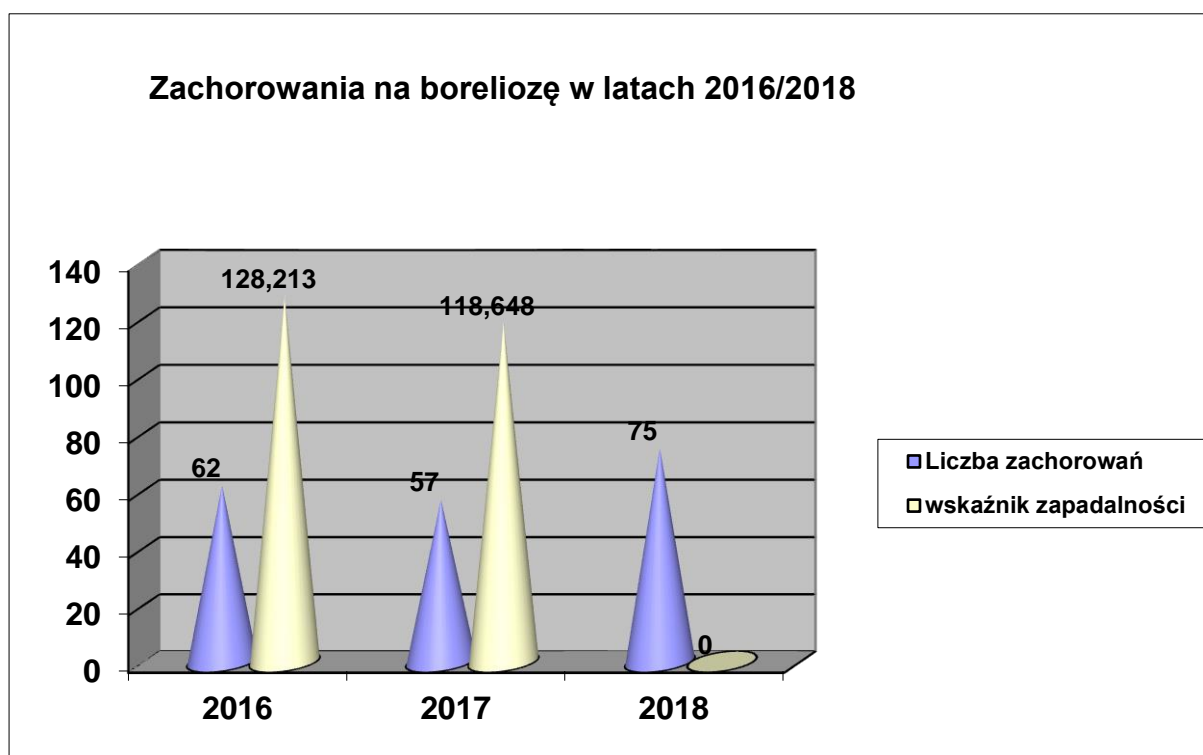
Lp	Jednostka chorobowa	Zachorowania	Wskaźnik zapadalności
1.	Salmonellozy zatrucia pokarmowe	12	25,114
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile	8	16,743

3.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	28	58,60
4.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone	2	4,185
5.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	25	52,32
6.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	30	62,786
7.	Tularemia	1	2,092
8.	Krztusiec	1	2,092
9.	Płonica (szkarlatyna)	17	35,578
10.	Choroba meningokokowa inwazyjna posocznica	1	2,092
11.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna – róża	1	2,092
12.	Kiła wczesna	1	2,092
13.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	13	27,207
14.	Borelioza (choroba z Lyme)	75	156,966
15.	Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień	9	18,835
16.	Kleszczowe zapalenie mózgu	1	2,092
17.	Ospa wietrzna	144	301,375
18.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B – przewlekłe i BNO	2	4,185
19.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C:wg definicji przypadku – 2014r.	3	6,278
20.	Wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone	1	2,092
21.	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	3	6,278
22.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna inna określona i nieokreślona	1	2,092
23.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	1	2,092
24.	Rzeżączka	1	2,092
25.	Kiła inne postacie kiły i kiła nieokreślona	1	2,092
26.	Salmoneloza inne zakażenie pozajelitowe	1	2,092
27.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez zakażenia Escherichia coli biegunkotwórcza	2	4,185

28.	Grypa – podejrzenia i zachorowania	Ogółem – 3471	7,264
		0-4 – 697	1,458
		5-14 – 835	1,747
		15-64-1339	2,802
		65> 600	1,255

1. Zachorowalność na boreliozę w latach 2016/2018

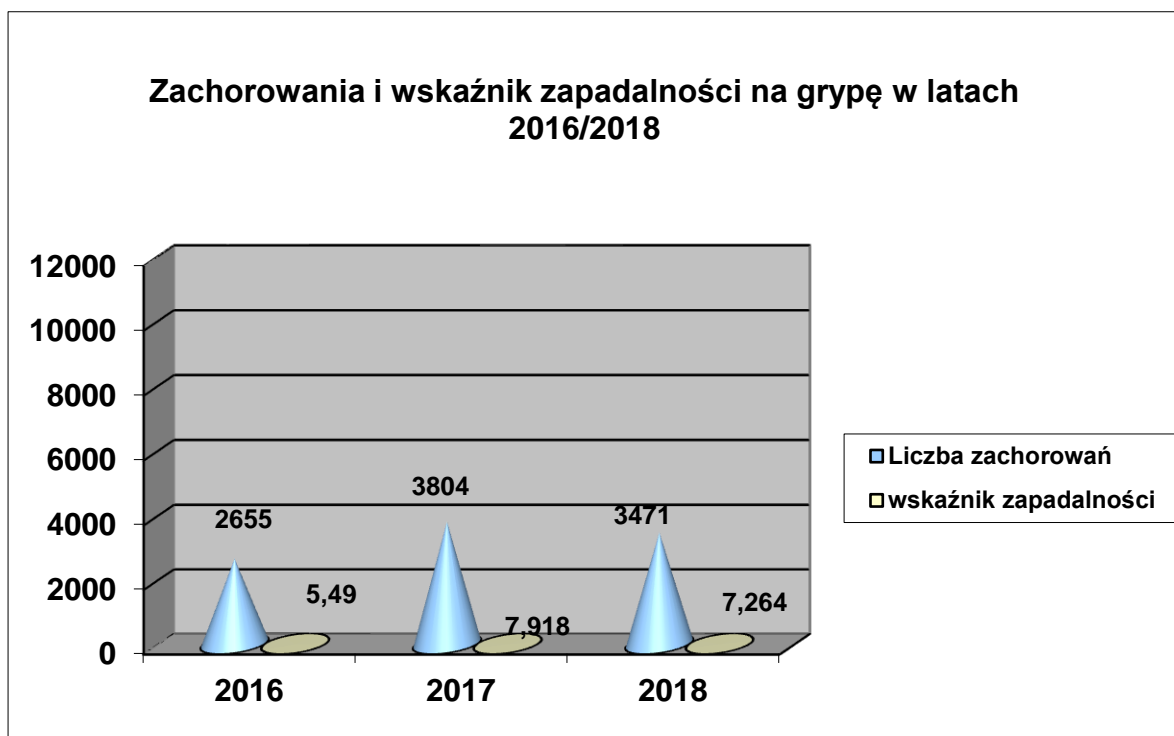
rok	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców
2016	62	128,213
2017	57	118,648
2018	75	156,966

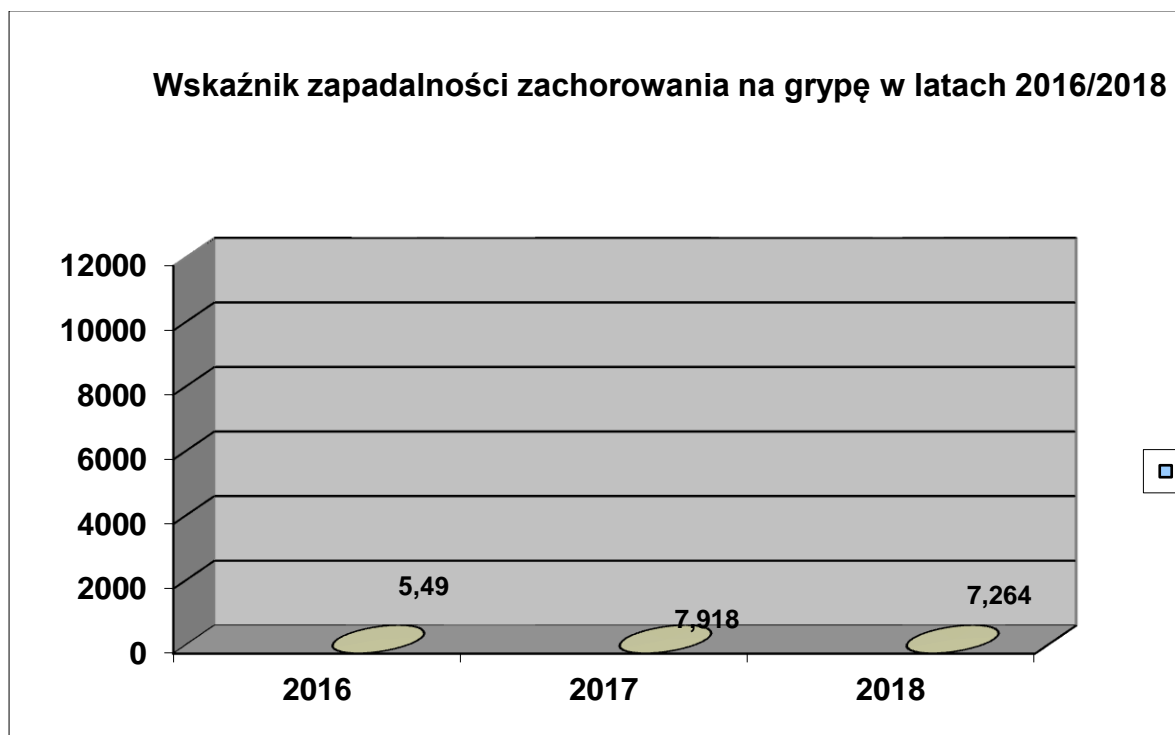
Powiat grajewski jest terenem endemicznym dla boreliozy, zachorowania są związane z istnieniem terenów przyrodniczych, w których krążą przenoszące zakażenia kleszcze, w 2018r. możemy zaobserwować niewielki wzrost zachorowań na boreliozę w stosunku do 2017 roku.

2. Zachorowalność na grype w latach 2016/2018

rok	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców
2016	2655	5,490
2017	3804	7,918
2018	3471	7,264

Wskaźnik zapadalności zachorowania na gripę w latach 2016/2018

Na podstawie przedstawionego wykresu możemy stwierdzić, iż w 2017r. wystąpił wzrost zachorowań na gripę, wzmożoną zachorowalność odnotowano w okresie od listopada do marca. W ciągu całego roku nie zarejestrowano zachorowania na gripę wywołaną wirusem AH1N1. **Od 01.01.2018r. do 31.03.2018r.** zarejestrowano **łącznie 2505** zachorowań na gripę w poszczególnych grupach wiekowych:

0-4 r.ż. – 484 osób

5-14 r.ż. – 627 osób

15-64r.ż. - 976 osób

powyżej 65 r.ż. – 418 osób

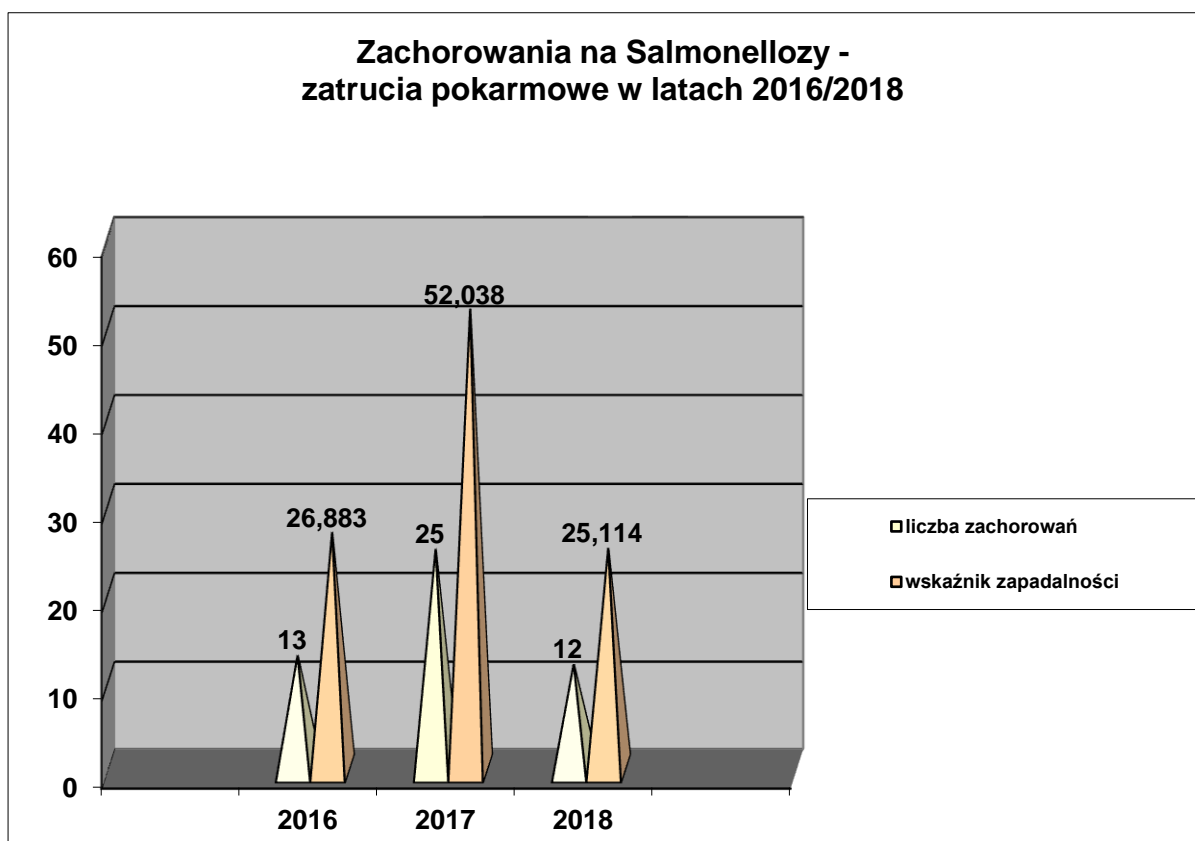
nie zarejestrowano zachorowań na gripę wywołaną wirusem AH1N1.

Według MZ - 54 sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych za rok 2017 na terenie powiatu grajewskiego zaszczepiło się p/grypie sezonowej 1096 osób w różnych przedziałach wiekowych.

3. Zachorowalność na Salmonellozy – zatrucia pokarmowe w latach 2016/ 2018

rok	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców
2016	13	26,883
2017	25	52,038
2018	12	25,114

Zachorowania na Salmonellozy - zatrucia pokarmowe w latach 2016/2018

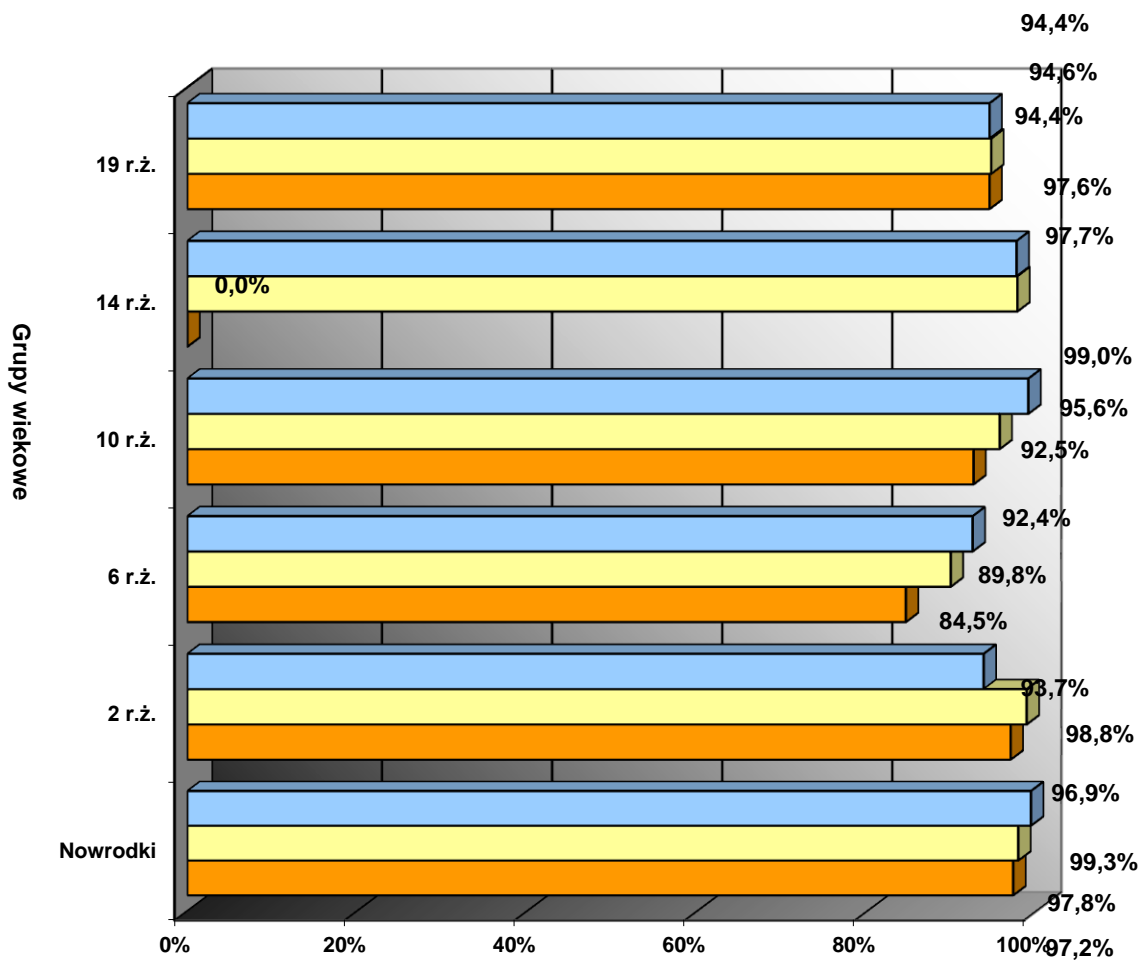

Na przestrzeni 3 lat obserwuje się spadek zachorowań na zakażenia wywołane pałeczkami Salmonella; ilość zachorowań w 2016r jest porównywalna do roku 2018, wiek osób zakażonych waha się od 3 lat do 76 roku życia. Wśród tych zachorowań nie wystąpiły rodzinne ani zbiorowe ogniska zatruc pokarmowych.

Wykonawstwo szczepień ochronnych

Na terenie powiatu grajewskiego znajduje się 19 punktów szczepień. W 2018 roku z zakresu szczepień ochronnych przeprowadzono ogółem 12 kontroli. Szczepienia ochronne realizowane były zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, łącznie wykonano 4224 szczepienia ochronne w ramach szczepień obowiązkowych dzieci i młodzieży. Do PSSE w Grajewie zgłoszony został 1 niepożądany odczyn poszczepienny.

Zaszczepialność dzieci i młodzieży w latach 2016-2018

Wyniki procentowe

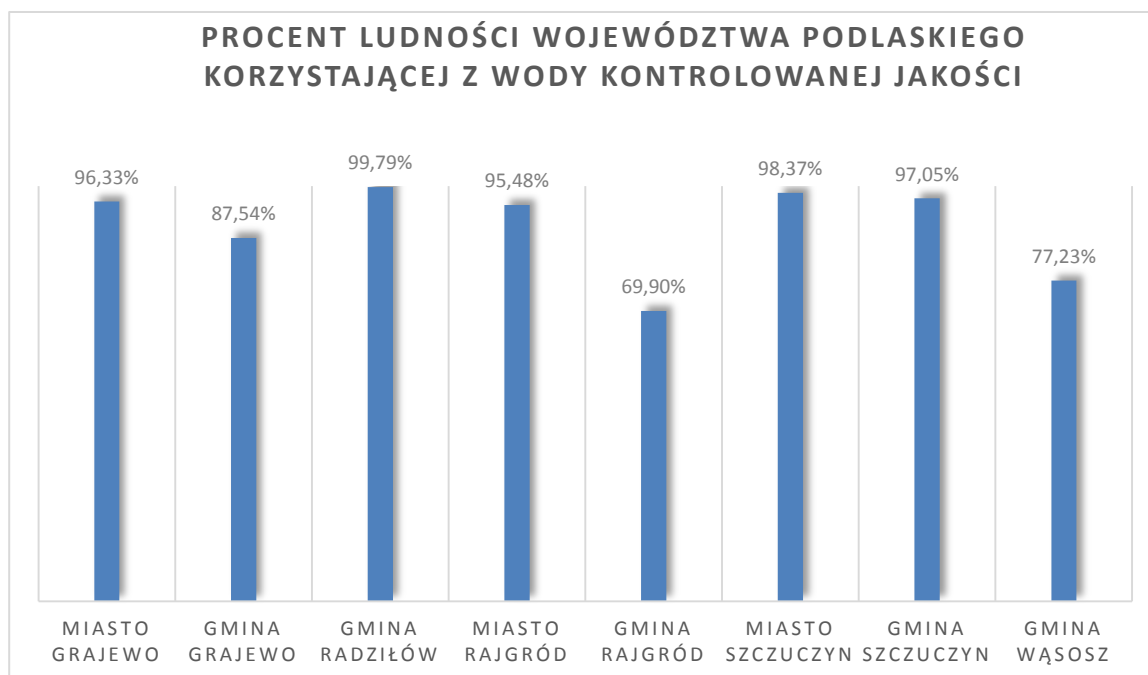
Ocena sanitarna powiatu z zakresu Higieny Komunalnej za 2018 rok

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz indywidualne urządzenia wodociągowe

W roku 2018 PPIS w Grajewie obejmował 14 wodociągów. W ramach monitoringu jakości wody do spożycia skontrolowano 14 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w których prowadzony był monitoring parametrów grupy A i monitoring parametrów grupy B, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, a także w ramach kontroli wewnętrznej. Próby wody do badań laboratoryjnych pobierano zgodnie z harmonogramem na rok 2018.

W 2018 roku powiat grajewski zamieszkiwało 47781 osób spośród których 43628 osób spożywało wodę o kontrolowanej jakości, co stanowi 91,31% ogólnej liczby mieszkańców.

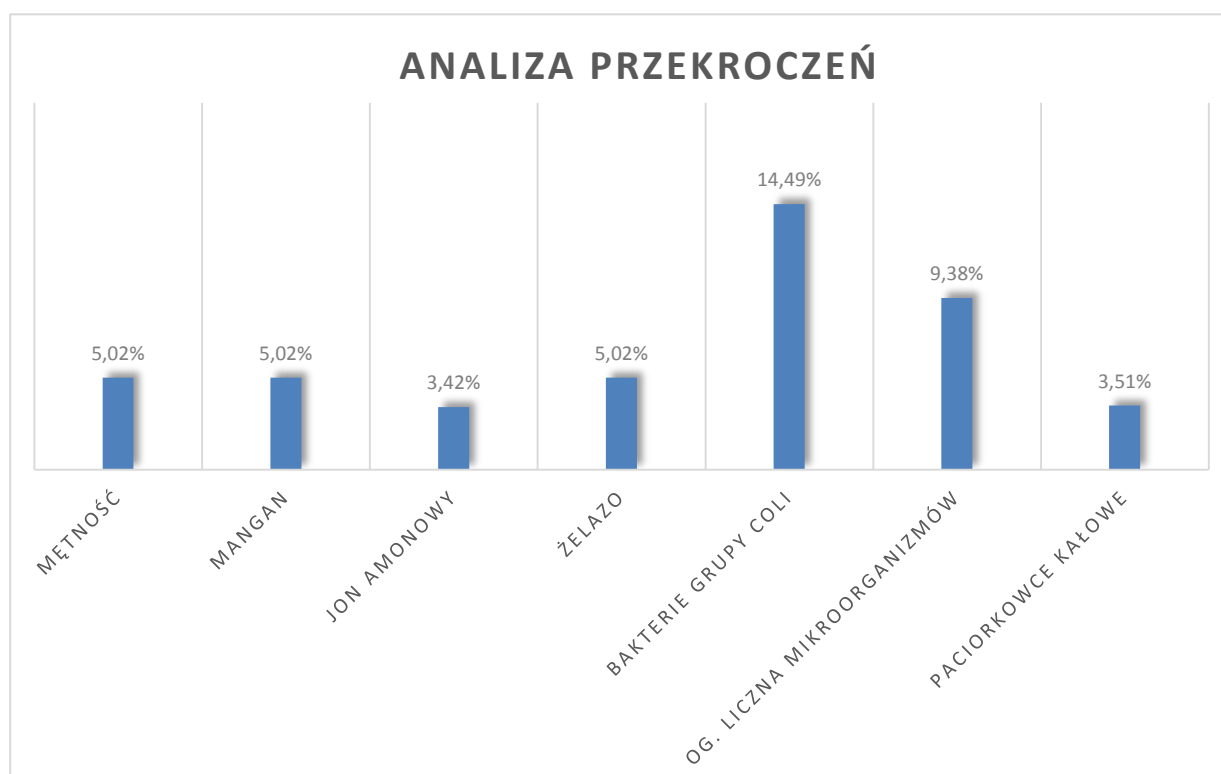
W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wody przeznaczonej do spożycia zaplanowano **34 próby** w ramach monitoringu parametrów grupy A oraz **15 prób** w ramach monitoringu parametrów grupy B. Wszystkie zaplanowane próby zostały pobrane. Dodatkowo pracownicy pobrali **17 prób** w ramach kontroli sprawdzających.

Ponadto administratorzy wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, realizując kontrolę wewnętrzną pobrali **67 prób** wody przeznaczonej do spożycia w ramach monitoringu parametrów grupy A i **16 prób** wody w ramach monitoringu parametrów grupy B.

We wszystkich obiektach przeprowadzono kontrole kompleksowe tj. **14 kontroli**.

Analiza poszczególnych parametrów i wskaźników wykazała, że wśród najczęstszych przyczyn kwestionowania jakości wody wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia były:

- mętność – w 2 wodociągach (5,02% ludności spożywającej wodę kontrolowaną),
- mangan – w 2 wodociągach (5,02% ludności spożywającej wodę kontrolowaną),
- jon amonowy – w 1 wodociągu (3,42% ludności spożywającej wodę kontrolowaną),
- żelazo – w 2 wodociągach (5,02% ludności spożywającej wodę kontrolowaną),
- bakterie grupy coli – w 3 wodociągach (14,49% ludności spożywającej wodę kontrolowaną),
- ogólna liczba mikroorganizmów – w 1 wodociągu (9,38% ludności spożywającej wodę kontrolowaną),

- paciorkowce kałowe – w 1 wodociągu (3,51% ludności spożywającej wodę kontrolowaną),

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzono postępowanie administracyjno-egzekucyjne

wydano ogółem **17 decyzji** w tym:

1 decyzję prolongującą,

2 decyzje umarzające,

7 decyzji płatniczych,

2 decyzje na stan techniczny,

2 decyzje na przekroczenia mikrobiologiczne – brak przydatności wody do spożycia,

1 decyzję na przekroczenie fizykochemiczne – warunkowa przydatność wody do spożycia,

2 decyzje wygaszające.

Administratorzy wodociągów wdrażali działania naprawcze, a kontrola urzędowa potwierdzała ich skuteczność. Wydano **68** ocen okresowych o jakości wody przeznaczonej do spożycia i **5** ocen obszarowych rocznych o jakości wody przeznaczonej do spożycia.

W 2018r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie było również **8** indywidualnych ujęć wody. Administratorzy tych obiektów realizując kontrolę wewnętrzną pobrali **24 próby** wody przeznaczonej do spożycia w ramach monitoringu parametrów grupy A oraz **3 próby** wody w ramach monitoringu parametrów grupy B.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzono postępowanie administracyjno-egzekucyjne

wydano ogółem **11 decyzji** w tym:

3 decyzje płaćnicze,

2 decyzje na przekroczenia mikrobiologiczne – brak przydatności wody do spożycia,

1 decyzję na przekroczenie fizykochemiczne – warunkowa przydatność wody do spożycia,

1 decyzję wygaszającą,

4 decyzje prolongujące.

Analiza poszczególnych parametrów i wskaźników wykazała, że wśród najczęstszych przyczyn kwestionowania jakości wody wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia były:

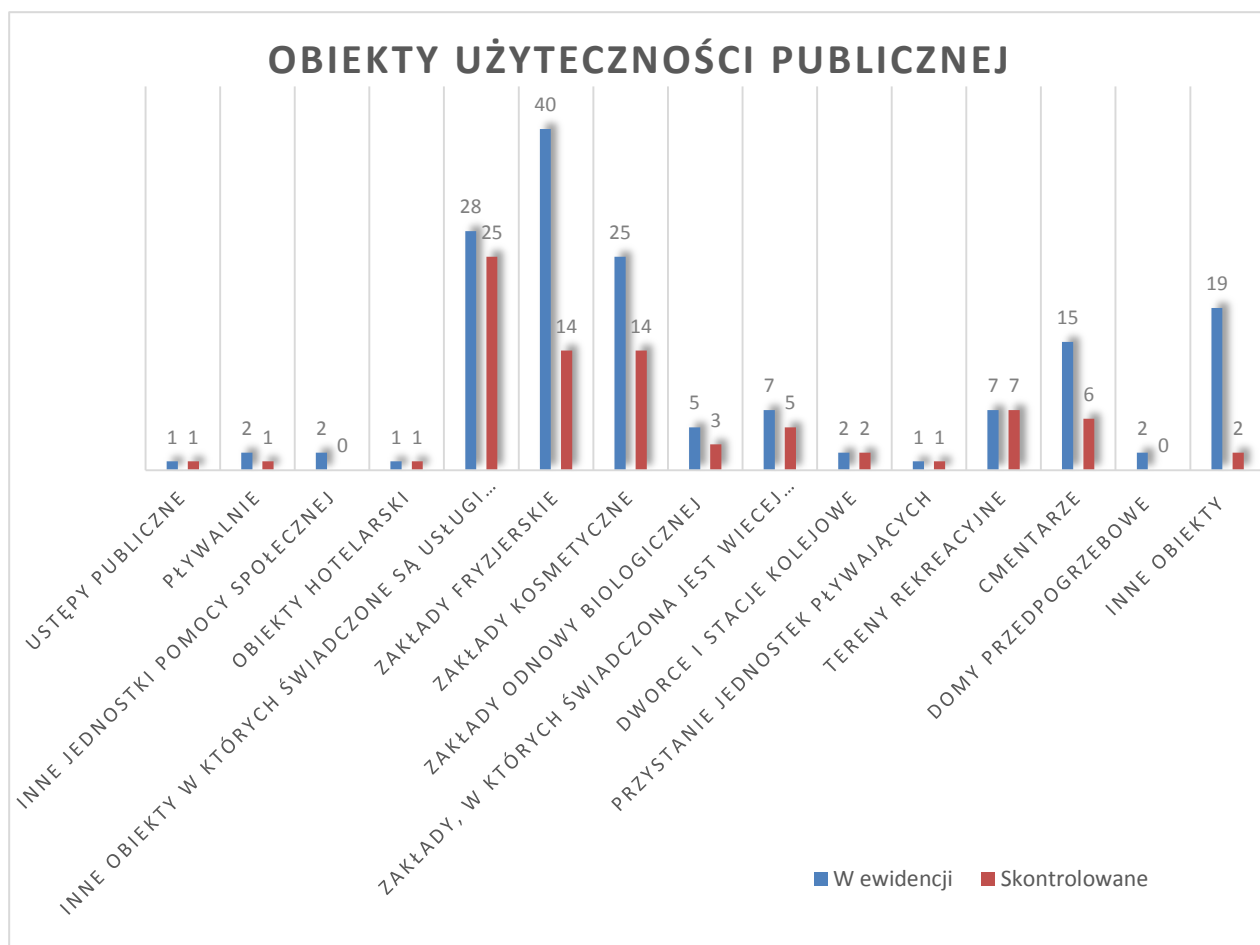
- mangan – w 1 wodociągu,
- bakterie grupy coli – w 2 wodociągach.

Wydano **20** ocen okresowych o jakości wody przeznaczonej do spożycia i **8** ocen obszarowych rocznych o jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie znajdowało się **157** obiektów pełniących funkcję użyteczności publicznej. Spośród ogólnej liczby obiektów objętych ewidencją w 2018 roku, skontrolowano 83 obiekty. Z grupy obiektów

skontrolowanych jako złe pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym oceniono ogółem 4. Stanowiły one obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2018r. znajdował się **1** ustęp publiczny. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień.

Pływalnie kryte

Na terenie powiatu w roku 2018 znajdowały się **2** pływalnie: przy Pensjonacie „Raj” w Rajgrodzie (działająca od lutego 2015 roku) oraz Pływalnia Miejska w Grajewie (działająca od października 2015 roku).

Pływalnia przy Pensjonacie „Raj” w Rajgrodzie od dnia 10.01.2017r. pozostaje zamknięta, do czasu doprowadzenia wody do dobrej jakości.

Z Pływalni Miejskiej w Grajewie w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano **6 prób** wody do badań laboratoryjnych. Badanie wykazało przekroczenie parametru ogólna liczba mikroorganizmów $36 \pm 2^\circ\text{C}$ po 48h w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej (jacuzzi)

z systemu cyrkulacji. Przeprowadzone działania naprawcze doprowadziły wodę do dobrej jakości.

W ramach kontroli wewnętrznej zarządca pływalni dwa razy w miesiącu pobierał wodę do badań laboratoryjnych (łącznie **144 próby** wody). Przeprowadzane badania wykazały przekroczenie parametru chloroform. Przeprowadzane na bieżąco działania naprawcze doprowadziły wodę do dobrej

jakości.

Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

W roku 2018r. zarejestrowano **1** miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Próby pobierane były przez organizatora miejsca. Jakość wody w zbadanych parametrach zastrzeżeń nie budziła. Wydano **2 oceny** jakości wody przydatnej do kąpieli.

Domy pomocy społecznej, inne placówki organizacyjne pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę oraz noclegownie i domy dla bezdomnych

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2018r. znajdowały się **2** obiekty pomocy społecznej (**1** Środowiskowy Dom Samopomocy, **1** Dom Dziennego Pobytu - Klub Seniora). Kontrole w/w obiektów nie zostały ujęte w planie kontroli na 2018r.

Obiekty hotelarskie

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2018r. był **1** Pensjonat „Raj” w Rajgrodzie. Przeprowadzona kontrola kompleksowa nie wykazała uchybień.

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W 2018r. w ewidencji było **28** obiektów noclegowych (w tym 8 ośrodków wczasowych, 13 pokoi noclegowych, 7 gospodarstw agroturystycznych).

Dokonano **24** kontroli:

- **7** kontroli kompleksowych **ośrodków wczasowych**. Stan sanitarno – techniczny w **3** skontrolowanych obiektach był dobry, natomiast w **4** obiektach był zły.

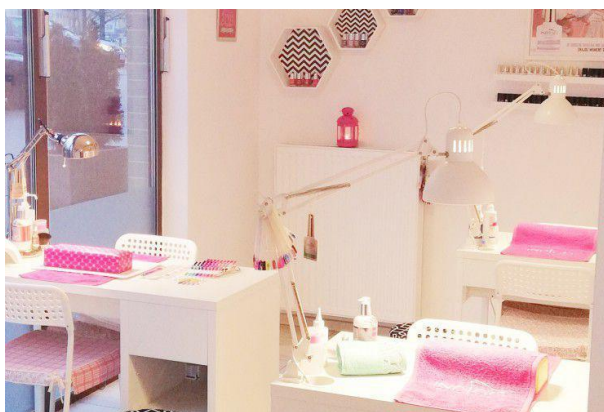
Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- ✓ stanu sanitarno – technicznego stelaży kabin prysznicowych, glazury oraz armatury prysznicowej
 - ✓ stanu sanitarno – technicznego podłóg
 - ✓ stanu sanitarno – technicznego sufitów i ścian
 - ✓ stanu sanitarno – technicznego wyposażenia domków
 - ✓ stanu sanitarno – higienicznego poduszek, kołder, pościeli i materaców
 - ✓ stanu sanitarno – higienicznego wykładzin
- **13** kontroli kompleksowych **pokoi noclegowych** – uchybień nie stwierdzono
 - **4** kontroli kompleksowych **gospodarstw agroturystycznych** – uchybień nie stwierdzono.

Nie dokonano kontroli w **3** obiektach (gospodarstwa agroturystyczne) ponieważ obiekty zawiesiły działalność.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z ww. usług

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w roku 2018 ujętych było **77** obiektów świadczących usługi, tj.: **40** zakładów fryzjerskich (doszły 2 zakłady, 1 przeniesiono z obiektów świadczących więcej niż jedną usługę, 1 przeniesiono do obiektów świadczących więcej niż jedną

usługę), **25** zakładów kosmetycznych (doszły 4 zakłady, 2 zdjęto z ewidencji, 1 przeniesiono z obiektów świadczących więcej niż jedną usługę), **5** zakładów odnowy biologicznej (doszedł 1 zakład, 2 zdjęto z ewidencji, 1 przeniesiono do obiektów świadczących więcej niż jedną usługę), **7** obiektów świadczących łącznie więcej niż jedną usługę (doszedł 1 zakład, 1 przeniesiono z zakładów fryzjerskich, 1 przeniesiono z zakładów odnowy biologicznej, 1 przeniesiono do zakładów fryzjerskich, 1 przeniesiono do zakładów kosmetycznych). W 2018 roku zaplanowano do kontroli jedynie część obiektów będących pod nadzorem.

Przeprowadzono **36** kontroli. W grupie tej nie stwierdzono obiektów ze złym stanem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Dworce autobusowe, dworce i stacje kolejowe

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2018r. znajdowały się **2** stacje kolejowe (przystanki PKP). Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych przystanków nie budził zastrzeżeń.

Przystanie jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w roku 2018 ujęta była **1** przystań jednostek pływających rekreacyjnych i sportowych. Stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń.

Tereny rekreacyjne

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie obejmował nadzorem **7** terenów rekreacyjnych dla dzieci – wszystkie skontrolowano, ze zwróceniem szczególnej uwagi na miejsca wypoczynku dla dzieci (stan techniczny urządzeń małej architektury, stan sanitarno – techniczny piaskownic m.in. częstotliwość wymiany piasku). Naruszeń nie stwierdzono.

Cmentarze

W ewidencji PSSE w Grajewie było **15** cmentarzy, skontrolowano **6** cmentarzy (**9** nie ujęto w planach kontroli na 2018 rok). Podczas kontroli nie stwierdzono naruszeń sanitarno – technicznych.

Domy przedpogrzebowe

W ewidencji w 2018 roku znajdowały się **2** obiekty zarejestrowane jako domy przedpogrzebowe oraz **1** obiekt posiadający jedynie środki transportu do przewozu zwłok. Kontrole w/w obiektów nie zostały ujęte w planie kontroli na 2018r.

Inne obiekty

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie w 2018r. znajdowało się **19** innych obiektów:

- **1** poczekalnia PKS – skontrolowano, nie stwierdzono naruszeń,
- **1** przystanek PKS – skontrolowano, nie stwierdzono naruszeń,
- **5** stacji paliw – nie ujęte w planie kontroli na 2018r.
- **1** pralnia Chemiczna - Magiel Elektryczny – nie ujęta w planie kontroli na 2018r.
- **4** obiekty sportowe (2 stadiony miejskie i 2 hale sportowe) – nie ujęte w planie kontroli na 2018r.
- **1** Grajewskie Centrum Kultury (Dom Kultury i Kino) – nie ujęto w planie kontroli na 2018r.
- **1** GCK „Klub Hades” – nie ujęto w planie kontroli na 2018r.
- **5** zakładów opieki zdrowotnej – przeprowadzono **1** kontrolę, naruszeń nie stwierdzono. Pozostałe obiekty nie zostały ujęte w planie kontroli na 2018r.

Postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grajewie wpłynęło **13 wniosków** o ekshumację.

Zgodnie z procedurą – wydano **13 decyzji** zezwalających na ekshumację, z czego jedna została w całości uchylona i przekazana do ponownego rozpatrzenia przez Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku. Prowadzono na bieżąco nadzór nad ekshumacją zwłok, dokonano **6 kontroli**. Na bieżąco wydawano zezwolenia na sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy: wydano **11 postanowień** z pozytywną opinią.

Nadzór nad stanem sanitarnym miast i gmin

- współpracowano z jednostkami samorządowymi (dokonywano analiz na potrzeby władz samorządowych) – informowano o jakości wód z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia - wystawiono **68 ocen** o jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz **5 obszarowych ocen** jakości wody przeznaczonej do spożycia;
- rozpatrzono **11 wniosków** o wydanie zezwolenia na organizowanie imprez masowych – wydano **11 pozytywnych opinii**.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

STAN SANITARNO-HIGIENICZNY PLACÓWEK NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWEK WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY NA TERENIE POWIATU GRAJEWSKIEGO W 2018 ROKU.

W 2018 roku pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Grajewie na terenie powiatu grajewskiego było (stan na 31 grudnia 2018r): 44 stałych obiektów oświatowo-wychowawczych (1 żłobek, 19 przedszkoli/innych form wychowania przedszkolnego, 18 szkół podstawowych samodzielnych, 2 gimnazja samodzielne, 3 zespoły szkół / w skład których wchodzi: 3 przedszkola + 3 szkoły podstawowe), 1 placówka pracy pozaszkolnej (szkoła muzyczna) oraz 31 skontrolowanych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży (3 placówki zimowego wypoczynku i 28 placówek letniego wypoczynku).

W 2018r dokonano 80 kontroli, wydano 9 decyzji administracyjnych (merytorycznych), w tym 5 zmieniających termin wykonania zaleceń. Podczas 3 kontroli szkół podstawowych stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły złego stanu technicznego: ścian i sufitów korytarzy, w łazienkach szkolnych, w sali gimnastycznej, w szatni szkolnej podłóg, stolarki okiennej w szatni, stolarki drzwiowej w klasach i w łazience szkolnej. Kontrola 1 zespołu szkół wykazała: brak ogrodzenia terenu szkoły, zły stan ścian: korytarza i w sali lekcyjnej, zły stan sufitu w pomieszczeniu natrysków.

Warunki zdrowotne w placówkach nauczania i wychowania określano na podstawie oceny:

- bazy lokalowej w zakresie przygotowania do potrzeb tego typu placówek, zaopatrzenia w instalację:

kanalizacyjną, wodociągową i wentylacyjną;

- stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego obiektów;

- organizacji procesu nauczania w zakresie przestrzegania zasad higieny pracy umysłowej ucznia przy układaniu tygodniowych rozkładów zajęć oraz dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z zasadami ergonomii;

- zgodności gospodarki substancjami i preparatami chemicznymi w szkolnych pracowniach chemicznych z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie;
- form prowadzonego dożywiania w szkołach;
- warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.

Baza lokalowa i stan sanitarno-techniczny placówek oświatowo-wychowawczych.

W wyniku prowadzonego nadzoru warunki sanitarno-higieniczne w obiektach ulegają systematycznej poprawie. Jednak w dalszym ciągu istnieją placówki działające w obiektach nie spełniających warunków do ich prawidłowego funkcjonowania.

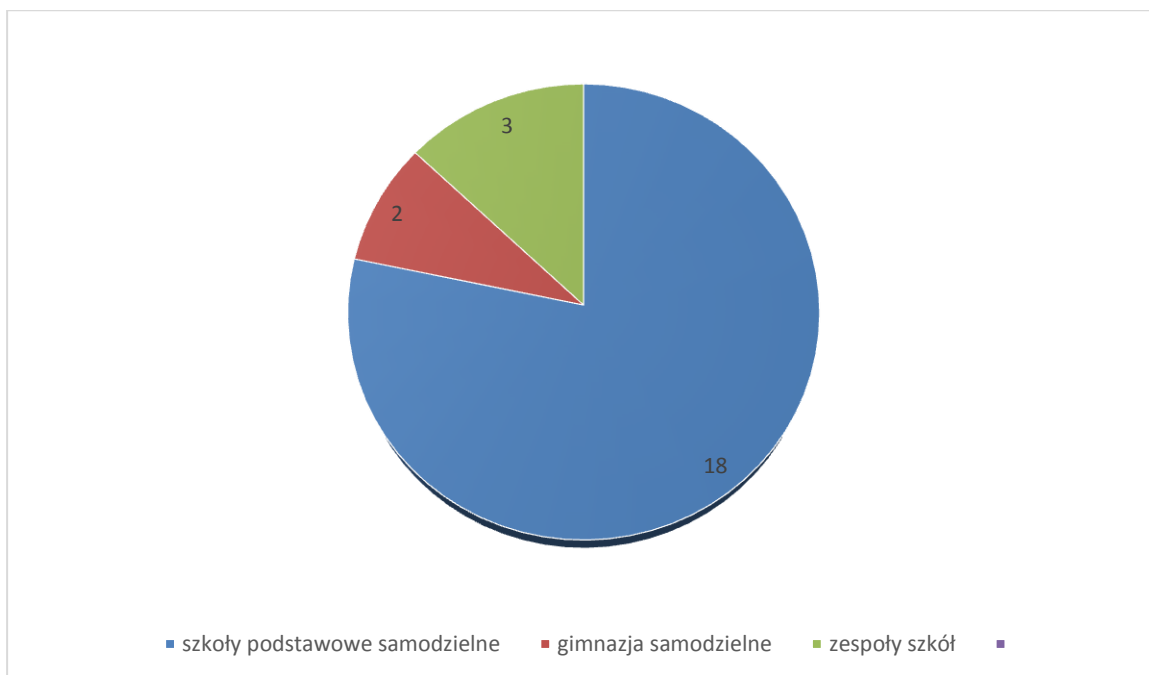
PRZEDMIOT OCENY	ROK 2018	
	Liczba placówek	%
Liczba skontrolowanych obiektów stałych	44	100
Placówki w budynkach nieprzystosowanych	1	2,27 %
Budynki w złym stanie technicznym	0	0
Budynki w złym stanie higienicznym	0	0
Placówki w budynkach bez wodociągów	0	0
Placówki w budynkach bez kanalizacji	0	0
Niewystarczająca liczba urządzeń ustępowych	0	0
Korzystanie z ustępów zewnętrznych	0	0

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w placówkach szkolnych.

Liczba placówek		Liczba placówek posiadających tylko:			Liczba placówek posiadających	
W ewidencji	skontrolowanych	salę gimnastyczną	salę rekreacyjną/ zastępczą	boisko sportowe	salę gimnastyczną z boiskiem	szkolny zespół sportowy
		23	23	0	0	3 (w tym: 2 szkoły podstawowe i 1 zespół szkół

Liczba placówek posiadających infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego:

Ocena realizacji innych form wychowania przedszkolnego

Na terenie powiatu grajewskiego działało w 2018 r. 10 innych form wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego), 9 zlokalizowanych w budynkach szkół podstawowych i 1 zlokalizowany w budynku świetlicy wiejskiej. Wszystkie ww. inne formy wychowania przedszkolnego skontrolowano. Nie stwierdzono naruszeń przepisów prawa.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

Tabela 1

Rok	Umeblowanie pomieszczeń do nauki				Tygodniowe rozkłady zajęć			
	Dostosowanie do wzrostu		Meble niedostosowane		Skontrolowano		Niewłaściwe	
	Liczba zbadanych uczniów	Ilość szkół	Liczba uczniów	Ilość szkół	Oddziałów	Ilość szkół	W ilu oddziałach	Ilość szkół
2018	477	20	0	0	140	20	27	9

Liczba szkół skontrolowanych w zakresie warunków pobytu:

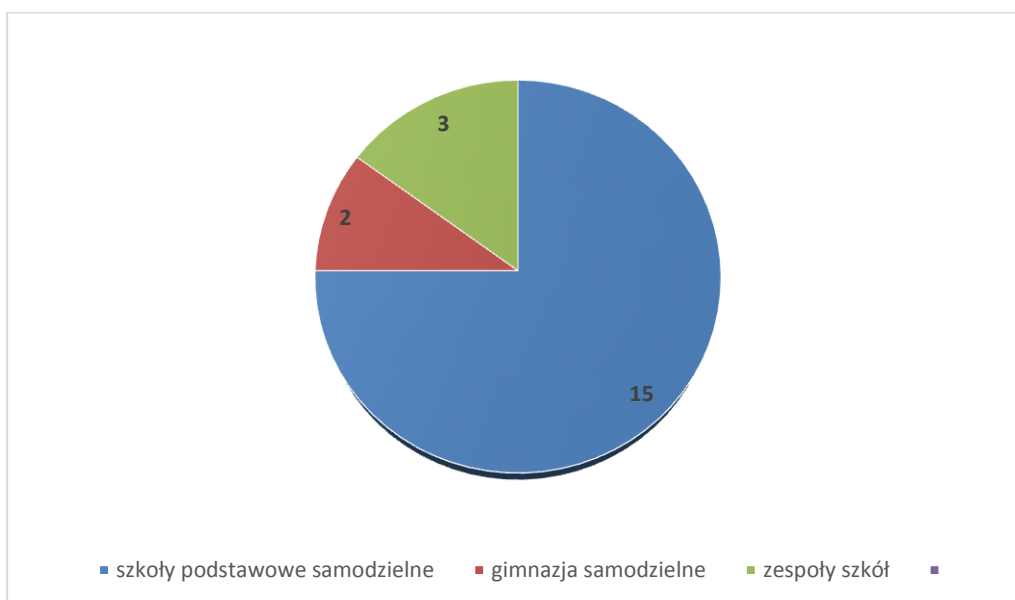
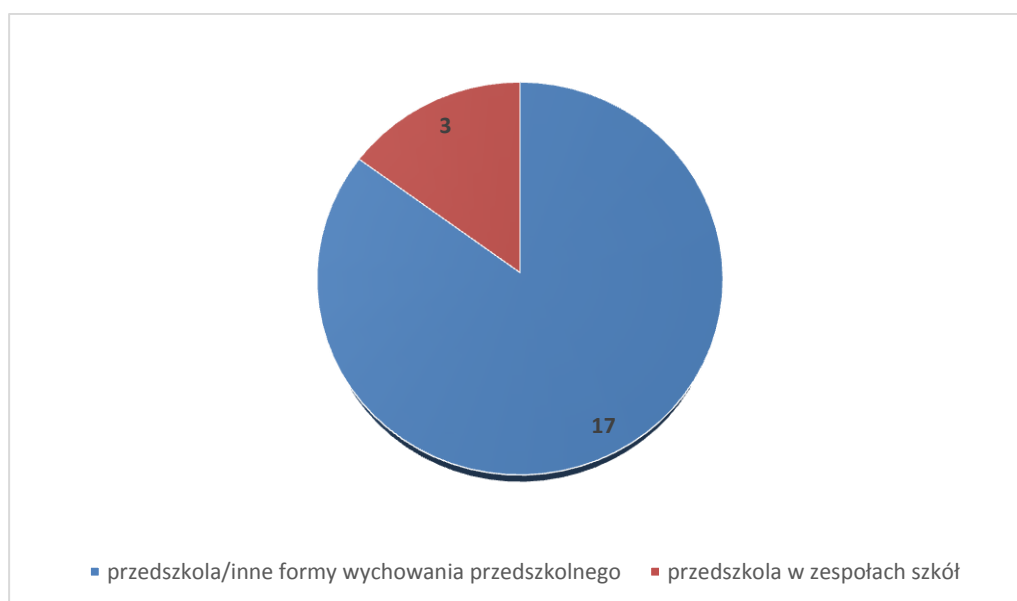

Tabela 2

Rok	Umeblowanie sal zabaw w przedszkolach			
	Dostosowanie do wzrostu		Meble niedostosowane	
	Liczba zbadanych dzieci	Ilość przedszkoli	Liczba dzieci	Ilość przedszkoli
2018	405	20	0	0

Liczba przedszkoli skontrolowanych w zakresie umeblowania:

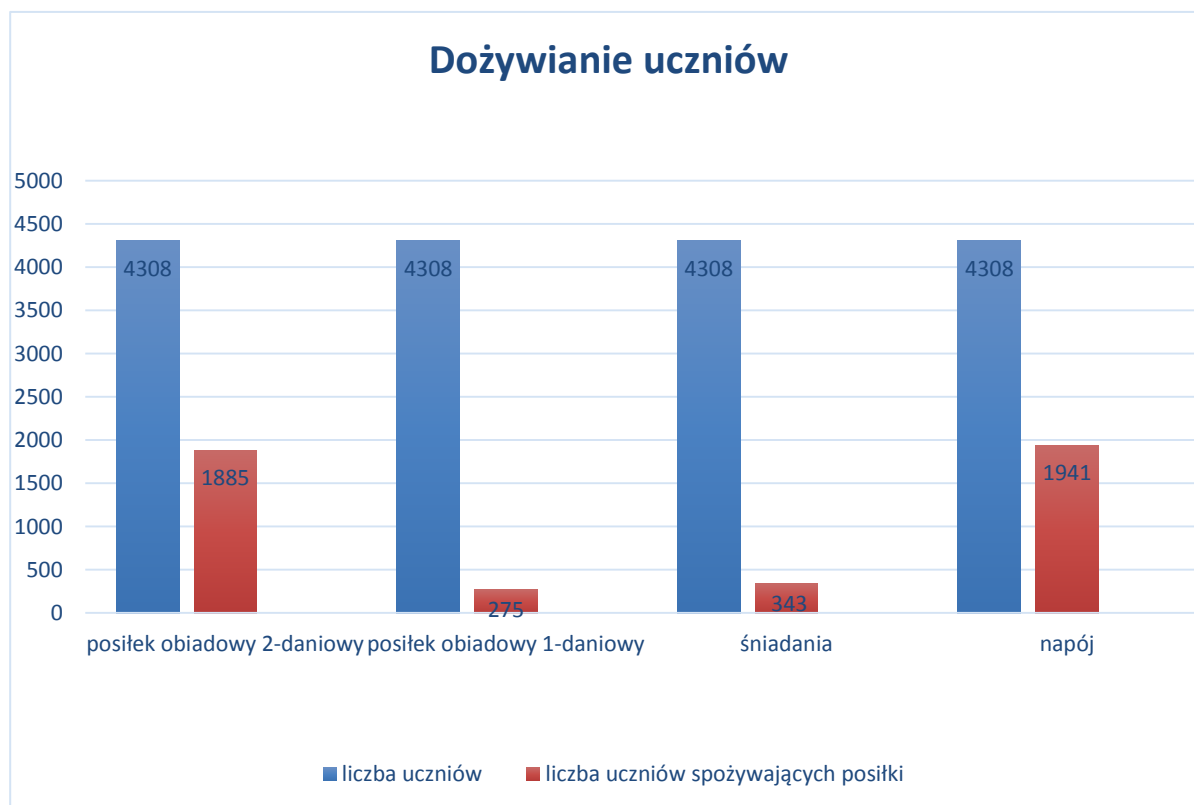
Dożywianie uczniów.

Ze względu na długi okres pobytu w szkole, często wydłużony o czas dojazdu, spożywanie posiłku w szkole staje się koniecznością. Na podstawie danych liczbowych zebranych na temat dożywiania prowadzonego

przez szkoły podstawowe (samodzielne i wchodzące w skład zespołów szkół) oraz gimnazjalne (samodzielne i wchodzące w skład zespołów szkół), ustalono, że w 2018 roku z dożywiania skorzystało:

	posiłki dwudaniowe	posiłki jednodaniowe	śniadania	napój (mleko białe, mleko smakowe,)
2018r.	1885 uczniów	275	343 uczniów	1941 uczniów
W tym: 981 uczniów korzysta z posiłków dofinansowanych przez MOPS, GOPS, OPS.				

Gospodarka substancjami i preparatami chemicznymi.

Pod nadzorem HDM PSSE w Grajewie znajdują się 2 pracownie chemiczne zlokalizowane w samodzielnych szkołach podstawowych. Dokonano kontroli pracowni chemicznych w zakresie przestrzegania przez szkoły obowiązków wynikających z ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. z 2018 poz.143 z późn.zm.) - nieprawidłowości nie stwierdzono. Skontrolowane pracownie chemiczne posiadają aktualne spisy posiadanych substancji chemicznych i ich mieszanin, karty charakterystyki. Substancje chemiczne i ich mieszaniny są przechowywane i używane

we właściwych warunkach. Osoby pracujące z niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi zapoznały się z kartami charakterystyki i miały możliwość stałego korzystania z nich. W magazynkach i pracowniach chemicznych, w których znajdują się substancje i mieszaniny niebezpieczne wywieszono regulaminy określające zasady bhp. Uczniowie i pracownicy byli wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz mieli zapewnione wszystkie wymagane środki do udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku. Nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Ocena przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego 2018/2019.

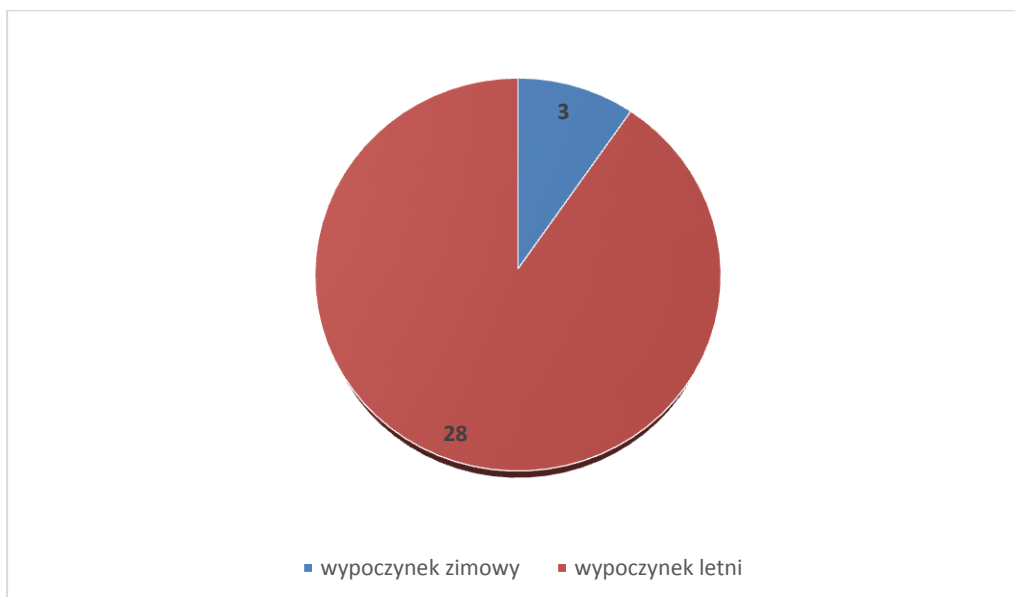
W sierpniu 2018r dokonano oceny stanu przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego. Na 23 szkoły w ewidencji skontrolowano 8. Informacje nt. stanu przygotowania pozostałych placówek uzyskano od dyrektorów szkół oraz organów prowadzących. Podczas oceny stwierdzono, że wszystkie skontrolowane placówki są przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

Wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży

W trakcie trwania wypoczynku dokonano 31 kontroli.

Liczba placówek skontrolowanych z podziałem na wypoczynek letni i zimowy:

Wszystkie skontrolowane placówki wypoczynku zapewniły opiekę wychowawczą i medyczną oraz właściwe warunki wypoczynku. Z wypoczynku letniego skorzystało 1235 uczestników, a z zimowego 46.

Wnioski:

Warunki zdrowotne w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu grajewskiego ulegają systematycznej poprawie. Nadal jednak istnieją placówki zlokalizowane w obiektach nie spełniających warunków do ich prawidłowego funkcjonowania.

◀ 1 obiekt jest nadal nieprzystosowany :

Przedszkole Miejskie Nr 1 w Grajewie - obiekt pod nadzorem konserwatora zabytków, budynek zaadaptowany na potrzeby przedszkola, małe niewymiarowe sale, wąskie przejścia i korytarze, zaadaptowane poddasze na sale zajęć;

◀ Nadal 2 szkoły podstawowe nie prowadzą dożywiania w postaci ciepłych posiłków, pomimo, że dzienny czas pobytu uczniów w szkole często przekracza 6 godzin. Dlatego konieczne jest kontynuowanie działań zmierzających do zapewnienia przynajmniej jednego ciepłego posiłku w szkole jak największej liczbie uczniów.

◀ Aktualnym problemem są niedostateczne warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach (np. mała liczba pełnowymiarowych sal gimnastycznych z zapleczem) - brak własnych sal gimnastycznych w 2 szkołach podstawowych i w 1 zespole

szkół. Zastrzeżenia budzi również fakt, że w szkołach, które posiadają zaplecze sanitarne z natryskami uczniowie niechętnie korzystają z możliwości umycia się po zajęciach wychowania fizycznego z uwagi na zbyt krótkie przerwy międzylekcyjne.

Stale poprawia się stan sanitarny i techniczny placówek. W 2018 r odnotowano poprawę warunków higienicznych i zdrowotnych w niżej wymienionych placówkach, ponieważ dokonano remontów części pomieszczeń:

• remontu części sal dydaktycznych dokonano:

- w 2 szkołach podstawowych (w 1 szkole - remont 3 klas: szpachlowanie i malowanie ścian, wymiana wykładziny, wymiana oświetlenia, w 1 szkole remont 1 klasy - szpachlowanie, malowanie ścian i sufitu, dostosowanie pomieszczenia do zajęć z terapii sensorycznej)

- w 1 zespole szkół (w 10 salach dydaktycznych: szpachlowanie, malowanie ścian, wymiana opraw oświetleniowych)

• remontu części pomieszczeń zaplecza sanitarnego dokonano :

- w 1 szkole podstawowej – szpachlowanie i malowanie ścian i sufitu, wymiana armatury sanitarnej

• inne

- w 1 szkole podstawowej dokonano remontu pomieszczenia świetlicy szkolnej (wyrównano posadzkę zaprawą wyrównującą, pomalowano ściany, położono nową wykładzinę PCV, wymieniono drzwi)

- w 1 szkole podstawowej dokonano remontu biblioteki szkolnej (częściowo wyburzono ściany, dokonano szpachlowania i malowania ścian i sufitów, zamontowano szklane drzwi, wymieniono parapety, ułożono terakotę, wykonano prace elektryczne)

- w 1 zespole szkół utworzono pomieszczenie świetlicowe z łącznika między budynkami (parkiet wycyklinowano, polakierowano, pomalowano ściany i sufit, wstawiono drzwi)

• inne prace

- w 1 szkole podstawowej dokonano adaptacji pomieszczeń mieszkalnych na potrzeby edukacyjne szkoły - utworzono 3 sale lekcyjne, pomieszczenie sanitarne oraz korytarz. Wewnątrz budynku udostępniono uczniom schody wiodące na I piętro budynku do nowych/zaadaptowanych pomieszczeń.

- Prace konserwatorsko- porządkowe

We wszystkich placówkach przeprowadzono w 2018 roku prace konserwatorskie i drobne remonty, polegające m.in. na malowaniu pomieszczeń szkolnych, uzupełnienie ubytków tynku, bieżące naprawy sprzętu i urządzeń, wykonanie prac naprawczych z zakresu stolarki, elektryki i hydrauliki.

Wykonano szereg drobnych prac porządkowych zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz szkoły poprawiających estetykę i wizerunek szkoły (koszenie trawy, uporządkowanie terenu szkoły, pomalowanie sprzętu, naprawa i malowanie ogrodzenia).

Ocena stanu Powiatu w zakresie Higieny Pracy za 2018r.

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie powiatu grajewskiego.

Głównym celem nadzoru sprawowanego przez pion higieny pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ustalenie rodzaju czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia człowieka, źródeł ich powstawania oraz stopniowa eliminacja ze środowiska pracy. Natomiast w przypadku braku takich możliwości znaczące ograniczenie ich wpływu na zdrowie zatrudnionych celem zapobieżenia powstawania chorób zawodowych.

W 2018 roku w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu grajewskiego figurowało 143 zakładów, zatrudniających 3477 pracowników. Do kontroli wytypowano 48 podmiotów skontrolowano 47 zakładów, w których pracowało 2729 osób. W 2018 roku przeprowadzono 48 kontroli sanitarnych.

1.1. Weryfikacja zagrożeń wywołanych czynnikami szkodliwymi dla zdrowia.

Weryfikacja zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia przeprowadzona na podstawie wyników pomiarów i analiz wykazała, że w warunkach tych czynników pracowało 1785 osób. Na terenie powiatu grajewskiego w jednym skontrolowanym zakładzie stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) pyłu zawierającego wolną (krystaliczną) krzemionkę od 2% do 50% na stanowiskach pracy.

Podczas kontroli stwierdzono naruszenia wydawano decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Pracodawca wprowadził działania organizacyjne mające na celu ograniczenia narażenia pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których wystąpiły przekroczenia NDS pyłów poprzez wydłużenie przerw w pracy i rotację pracowników. Zastosowane środki ochrony indywidualnej maski, półmaski, pochłaniacze par są zgodne z Dyrektywą Rady dotyczących środków ochrony indywidualnej Nr 89/686/EEC) oraz Normą Krajową stanowiącą transpozycję odnośnej Normy Europejskiej nr EN 141;2000.

1.2 Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad realizacją przez pracodawców rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24.07.2012 r w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili 6 kontroli w 6 zakładach pracy, w których występują czynniki rakotwórcze. Pracujących w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym pracowało 88 osób. W kontakcie z benzenem było 6 osób; azbestem 4 osób; formaldehydem -78 osób.

Podczas kontroli naruszeń nie stwierdzono.

1.3 Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3, wynikający z nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomani.

Na terenie powiatu grajewskiego w 2018 r w ramach nadzoru nad przestrzeganiem przez pracodawców ustawy o przeciwdziałaniu narkomani przeprowadzono 10 kontroli w 10 zakładach, w których wprowadzano do obrotu i stosowano prekursory narkotyków. W 4 zakładach stwierdzono wprowadzanie do obrotu prekursorów kategorii 3,a w 6 zakładach stwierdzono stosowanie prekursorów kategorii 3.

Zakłady na terenie powiatu grajewskiego nie stosują i nie wprowadzają do obrotu prekursorów kat. 2.

1.4 Nadzór nad produktami biobójczymi

Na terenie powiatu grajewskiego nie ma zakładów, które po raz pierwszy wprowadzają do obrotu produkty biobójcze. Zakłady, w których wprowadzane są do obrotu produkty biobójcze to sklepy. W 2018 r przeprowadzono 5 kontroli w 5 zakładach

Na terenie powiatu grajewskiego przeprowadzono 9 kontroli w 9 zakładach, w których stosowano produkty biobójcze.

Podczas kontroli naruszeń nie stwierdzono i nie były wydawane decyzje.

1.5 Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w związku z wejściem w życie rozporządzenia REACH w celu zapewnienia swobodnego przepływu substancji chemicznych w ich postaci własnej lub jako składniki preparatów i w wyrobach.

Na terenie powiatu grajewskiego działalność prowadzi 1 producent (zakład produkujący detergent - płyn do mycia naczyń), 30 zakładów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz działają 47 zakłady stosujące substancje i ich mieszaniny w działalności zawodowej. W ramach nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami skontrolowano 32 obiektów, w których przeprowadzono 32 kontroli.

Podczas kontroli naruszeń nie stwierdzono i nie były wydawane decyzje.

1.6 Nadzór nad kontrolą przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”

W roku 2018 skontrolowano 1 zakład zajmujący się usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Na terenie powiatu grajewskiego jest 1 zakład zajmujący się zabezpieczaniem lub usuwaniem wyrobów lub innych materiałów zawierających azbest. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

1.7 Nadzór nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników narażonych na rtęć i jej związki.

Na terenie powiatu grajewskiego nie ma takich gałęzi przemysłu i sektorów usług, w których występowałoby narażenie zawodowe na działanie rtęci i jej związków.

2. Występowanie chorób zawodowych

W 2018 roku na podstawie danych zawartych w orzeczeniach lekarskich, wydawanych przez jednostki służby zdrowia uprawnione do rozpoznawania chorób zawodowych oraz analizy ocen narażenia zawodowego pracowników Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grajewie wydał 8 decyzji stwierdzających chorobę zawodową, wydano jedną decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Analiza zapadalności na choroby zawodowe na terenie województwa podlaskiego w latach 2015 – 2018.

Nr poz.	Jednostka chorobowa	2015	2016	2017	2018
7	Zewnątrz pochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych –postać ostra	-	1	-	1
15	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat	-	-	1	-
26	Choroby zakaźne i pasożytnicze albo ich następstwa	9	11	6	7

Wysoka zapadalność na choroby zakaźne i pasożytnicze, głównie boreliozę wśród rolników indywidualnych, jest związana z występowaniem terenów endemicznych siedlisk kleszcza pospolitego, będącego wektorem tego schorzenia.

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA W POWIECIE W ROKU 2018

W 2018 r. pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizował zadania w obszarze profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a także w oparciu o wytyczne Komisji Europejskiej, Światowej Organizacji Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz kampanii społecznych spowodowanych sytuacją epidemiologiczną powiatu grajewskiego.

Podjęte zadania wynikały z:

- „*Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020*”,
- „*Podlaskiego programu zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych*”,
- „*Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych*” w ramach Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy,
- „*Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS na lata 2017 – 2021*”.

Tematyka działalności oświatowo-zdrowotnej i w zakresie promocji zdrowia dotyczyła m.in.:

- profilaktyki spożywania alkoholu,
- profilaktyki palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów,
- profilaktyki zażywania narkotyków, w tym tzw. „dopalaczy”,
- profilaktyki zakażeń wirusem HIV oraz zachorowań AIDS,
- profilaktyka chorób nowotworowych,
- profilaktyka zachorowań na gripę,
- promocja zdrowego stylu życia – promocja zasad aktywnego stylu życia oraz zbilansowanej diety,
- promocja szczepień ochronnych,
- bezpieczeństwo dzieci i młodzieży podczas letniego i zimowego wypoczynku,
- profilaktyka zatruc grzybami,
- profilaktyka chorób zakaźnych, w tym chorób odzwierzęcych,
- profilaktyka wad postawy,
- profilaktyka zatruc lekami pochodzącymi z nieznanymi źródłami,
- edukacja zdrowotna w zakresie wszawicy,
- promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia,
- profilaktyka i promocja opieki okołoporodowej.

Pracownik promocji zdrowia zajmował się nadzorem merytorycznym nad prawidłowością realizacji programów oraz pozostałych działań z zakresu promocji zdrowia w placówkach nauczania i wychowania. Przeprowadzono łącznie 31 wizytacji w podległych placówkach.

Biorąc powyższe pod uwagę pracownik promocji zdrowia w 2018 r. prowadził działania zmierzające do ograniczenia liczby zachorowań, poprzez realizację programów edukacyjnych skierowanych do wybranych grup społecznych.

Realizowano następujące interwencje programowe:

1. „Podlaski program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych w 2018 roku”

Celem programu jest zmniejszenie zachorowań i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez unikanie ekspozycji na dym tytoniowy. Antytytoniowe inicjatywy skierowane były do różnorodnych grup odbiorców: internautów, pracowników i interesantów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie, personelu podmiotów leczniczych, pacjentów, uczniów, nauczycieli, pracowników zakładów pracy, uczestników letniego i zimowego wypoczynku, ośrodków wypoczynkowych na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie, w tym ogółu społeczności lokalnej powiatu grajewskiego. Liczba odbiorców programu w 2018 roku wyniosła 1 893 osób.

2. „Czyste powietrze wokół nas”

Program ten jest realizowany w powiecie grajewskim od roku szkolnego 2008/2009 i jest pierwszym ogniwem w łańcuchu działań antytytoniowych służącym kształtowaniu właściwych postaw prozdrowotnych. Treści programowe kierowane są do dzieci w wieku 3 - 6 lat oraz ich rodziców i opiekunów. Głównym celem podejmowanych działań jest ochrona dzieci przed narażeniem na bierne wdychanie dymu tytoniowego poprzez edukację na temat skutków zdrowotnych inhalacji dymu tytoniowego. Przedszkolaki poznają miejsca, w których mogą się zetknąć z dymem oraz nabywają umiejętność radzenia sobie w sytuacjach, gdy dorośli przy nich palą.

W roku szkolnym 2017/2018 zrealizowano X edycję tego programu, w której wzięło udział 8 placówek wychowania przedszkolnego z terenu powiatu grajewskiego. W programie uczestniczyło 521 dzieci oraz 274 rodziców. Program został zrealizowany w formie 5 zajęć warsztatowych. Koordynator powiatowy programu przeprowadził 5 wizytacji w placówkach realizujących program.

3. „Bieg po zdrowie”

Grupa, do której skierowano II edycję programu profilaktyki antytytoniowej, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). Uzasadnieniem do skierowania programu do tej grupy są wyniki badań, prowadzących w Polsce i wielu krajach na świecie. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2017/2018 program został zrealizowany w 5 szkołach. Program objął swoim zasięgiem łącznie 317 odbiorców. Koordynator powiatowy programu przeprowadził wizytacje we wszystkich placówkach realizujących treści programowe.

4. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” - Projekt KIK/68

Program jest realizowany na terenie powiatu grajewskiego od 2013 roku. Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Grupą docelową objętą działaniami edukacyjnymi była społeczność lokalna powiatu grajewskiego, w tym kobiety w wieku prokreacyjnym, między 15 a 49 r.ż., pracownicy zakładu pracy, uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, uczestnicy letniego wypoczynku. Działania edukacyjne były głównie powiązane z kampanią „Melanż. Oczekiwania & Rzeczywistość”. Wzmocnieniem podejmowanych działań było wykorzystanie oprzyrządowanie do programu tj. alkogogle i smokolyzer.

W powiecie grajewskim działaniami objęto 24 podmiotów, w tym odnotowano 1 863 odbiorców.

5. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Ważnym elementem Projektu KIK/68 był program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?” skierowany do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Program dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, środki zastępcze) w kontekście norm i wyznawanych przez młodzież wartości.

Program w powiecie zrealizowany został w 3 szkołach ponadgimnazjalnych. W ramach programu przeprowadzono 1 wizytację. W programie uczestniczyło 114 osób.

6. „Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS na lata 2017 – 2021”

Istotnym działaniem prozdrowotnym podejmowanym przez pracownika promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu grajewskiego było zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, w tym przenoszonych drogą płciową oraz przez kontakt z zakażoną krwią.

Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem HIV, poprawa jakości życia w sferze psychospołecznej osób żyjących z HIV/AIDS, ich rodzin i bliskich, zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. W ramach realizacji programu działania profilaktyczne kierowane były przede wszystkim do młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz personelu podmiotów leczniczych.

Realizowano kampanię profilaktyczną Krajowego Centrum ds. AIDS pn. „Mam czas rozmawiać (#mamczasrozmawiac)”. W 2018 r. odbyły się warsztaty edukacyjne „Uczymy się żyć bez ryzyka AIDS” prowadzone przez Stowarzyszenie Faros. Przeprowadzony został etap powiatowy Wojewódzkiej Olimpiady Wiedzy o HIV/AIDS.

W 2018 r. wytyczne do realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS przekazano do 24 podmiotów. Poprzez akcje i kampanie społeczne, konkursy, portale społecznościowe, informacje o problemie HIV/AIDS dotarły do ponad 2 228 mieszkańców naszego powiatu.

7. „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę” stanowi inicjatywę propagującą zdrowy styl życia wśród młodzieży szkolnej. W programie istotne jest dwukierunkowe podejście do problemu nadwagi i otyłości polegające na promowaniu zbilansowanego odżywiania połączonego z regularną aktywnością fizyczną. Odbiorcami programu w roku szkolnym 2017/2018 byli uczniowie klas II-III gimnazjum, uczniowie klas V-VII szkół podstawowych oraz nauczyciele i rodzice uczniów biorących udział w programie.

XII edycja programu objęła swym zasięgiem 10 placówek nauczania i wychowania, w tym 1 1466 odbiorców w tym uczniowie oraz ich rodzice. Koordynator powiatowy programu przeprowadził 7 wizytacji w wybranych placówkach szkolnych.

8. „Mam wybór ... wybieram rozsądek”

Program jest realizowany we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Grajewie na mocy podpisanego listu intencyjnego z dnia 13 kwietnia 2018 r. Zakres obszaru zagadnieniowego dotyczy profilaktyki zażywania narkotyków, w tym środków zastępczych. Celem programu jest wzrost wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz zapobieganiem i zwalczaniem zjawiska demoralizacji w środowisku dzieci i młodzieży.

Antynarkotykowe inicjatywy skierowane były do różnorodnych grup odbiorców: uczniów, internautów, pracowników i interesantów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie. Działania edukacyjne zostały podjęte w 6 placówkach oświatowo-wychowawczych. Treści antynarkotykowe dotarły do 522 odbiorców.

Natomiast zrealizowane interwencje nieprogramowe są następujące:

1. „Zimowa Szkoła Bezpieczeństwa” oraz „Letnia Szkoła Bezpieczeństwa”

Akcje „Zimowa Szkoła Bezpieczeństwa” i „Letnia Szkoła Bezpieczeństwa” są to cykliczne działania o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną, służby mundurowe i inne jednostki zaangażowane w ochronę zdrowia publicznego. Działania skierowane były do dzieci i młodzieży przebywającej w placówkach wypoczynku zimowego i letniego na terenie powiatu grajewskiego. Celem akcji było zminimalizowanie zagrożeń wynikających z bezpieczeństwa dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie negatywnych zdarzeń z ich udziałem.

W 2018 roku działaniami edukacyjnymi objęto 559 osób w wieku od 5 do 16 lat. Większość działań podejmowano wspólnie z funkcjonariuszami policyjnymi Komendy Powiatowej Policji w Grajewie, funkcjonariuszami Państwowej Straży Pożarnej w Grajewie, przedstawicielami KRUS-u Placówki Terenowej w Grajewie oraz Państwowej Inspekcji Pracy Oddział w Suwałkach.

2. „Światowy Dzień Zdrowia”

Państwowa Inspekcja Sanitarna każdego roku włącza się w szereg działań związanych z edukacją społeczeństwa w nawiązaniu do zagadnienia i problemu zdrowotnego, którego dotyczy tematyka obchodów Światowego Dnia Zdrowia (07 kwiecień) wytyczanego przez Światową Organizację Zdrowia. W 2018 roku hasło przewodnie otrzymało brzmienie - „Zdrowie dla wszystkich”.

Działania edukacyjne skierowane były do różnorodnych grup odbiorców: internautów, pracowników i interesantów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grajewie, personelu podmiotów leczniczych, pacjentów, uczniów i nauczycieli. Działaniami objęto łącznie 400 osób.

3. „Światowy Dzień bez Tytoniu” i „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Każdego roku 31 maja obchodzony jest Światowy Dzień bez Tytoniu. W 2018 r. hasło przewodnie brzmiało - „Tytoń i choroby serca”. Celem było zwrócenie uwagi na fakt, że inhalacja dymu tytoniowego powoduje nie tylko choroby układu oddechowego, ale także jest bardzo istotnym czynnikiem ryzyka chorób sercowo-naczyniowych, które są wiodącą przyczyną śmierci ludzi na całym świecie. Działaniami objęto łącznie 502 osoby.

Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzony jest corocznie w trzeci czwartek listopada. W tym dniu szczególnie zwracana jest uwaga na kwestie zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem tytoniu oraz motywowania palaczy do zerwania z nałogiem. Zgodnie z sugestią prof. Witolda Zatońskiego, w 2018 r. inicjatywy profilaktyczne były skierowane głównie do kobiet w ciąży oraz ich partnerów. Dodatkowo podejmowano działania informacyjno-edukacyjne nt. szkodliwości palenia tytoniu i wyrobów powiązanych (e-papierosów), których adresatem byli uczniowie i nauczyciele. Działaniami objęto łącznie 799 osób.

4. „Światowy Dzień Walki z AIDS”

Światowy Dzień Walki z AIDS przypada corocznie na dzień na 1 grudnia. Obchody są szansą dla ludzi na całym świecie, aby zjednoczyć się w walce z wirusem HIV, pokazać swoje wsparcie dla osób żyjących z HIV i upamiętnić zmarłych z powodu AIDS. Działaniami zostało objętych 118 osób.

5. „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”

W związku z tworzeniem się coraz większej liczby szczepów bakterii opornych na antybiotyki, a co za tym idzie zmniejszaniem skuteczności tej formy leczenia, 18 listopada, jak co roku, obchodzony był Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach.

Ideę rozsądnego stosowania antybiotyków popiera również Państwowa Inspekcja Sanitarna, przekazując wytyczne oraz materiały informacyjne o kampanii do podległych jednostek, motywując do podjęcia działań edukacyjnych w tym zakresie oraz umieszczając informacje na stronach internetowych. Na terenie powiatu grajewskiego działaniami informacyjnymi objęto 782 osób.

6. Profilaktyka grypy

Celem podejmowanych inicjatyw było zmniejszenie liczby zachorowań na grypę sezonową, poprzez podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zasad higieny osobistej oraz roli szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, a także propagowanie zaleceń dotyczących zdrowego stylu życia i zasad postępowania w przypadku zachorowania.

Działaniami edukacyjnymi objęto dzieci i młodzież z placówek wypoczynku, ich rodziców i opiekunów, personel i pacjentów podmiotów leczniczych oraz ogół społeczeństwa, do którego kierowano informacje poprzez lokalne mass media, strony internetowe Państwowej Inspekcji Sanitarnej i portale społecznościowe. Powyższymi działaniami objęto 4 039 osób.

7. Profilaktyka chorób nowotworowych

Cel główny Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych na lata 2016-2024 zakłada dążenie do przybliżenia się do wskaźników europejskich w zakresie 5-letnich przeżyć chorych na nowotwory mające największy udział w strukturze zgonów na nowotwory w Polsce. Cel ten realizowany jest poprzez podejmowanie działań nakierowanych na rozwój profilaktyki polegającej na utrwalaniu prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia oraz zwiększeniu zgłaszalności na badania profilaktyczne.

W powiecie grajewskim podjęto działania mające na celu promocję Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem oraz obchody Światowego Dnia Walki z Rakiem. Liczba odbiorców 4 101 osób.

8. Promocja szczepień ochronnych

Państwowa Inspekcja Sanitarna jako instytucja nadzorująca wykonawstwo szczepień realizowała również akcje informacyjne promujące szczepienia ochronne szczególnie kampanie pn. „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” i „Wiosna bez pneumokoków”. Akcja szczepień przeciwko pneumokokom w rocznikach 2013-2016 polegała na umieszczeniu w widocznym i dostępnym miejscu, komunikatu do rodziców i opiekunów w formie plakatów. Plakaty te zostały dostarczone do wszystkich świadczeniodawców na nadzorowanym terenie przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Grajewie oraz do żłobków, przedszkoli a także prywatnych placówek pobytu dzieci do lat 5, celem wyeksponowania tych materiałów w placówkach, w widocznym dla rodziców i opiekunów miejscu. Działaniami zostało objętych 4 947 osób.

9. Profilaktyka wad postawy „Ogólnopolski Dzień Tornistra”

W związku z podpisaną 17 stycznia 2018 r. deklaracją współpracy pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej i Głównym Inspektorem Sanitarnym na rzecz rozwoju edukacji zdrowotnej w środowisku szkolnym, 1 października został ogłoszony Ogólnopolskim Dniem Tornistra.

Jednym z warunków właściwego i normalnego rozwoju fizycznego dziecka jest kształtowanie prawidłowej postawy ciała. Złe nawyki, związane z noszeniem zbyt wielkiego balastu na plecach oraz utrzymywaniem nieprawidłowej postawy ciała, mogą przyczynić się do bólów kręgosłupa,

zmniejszenia pojemności płuc i nieprawidłowej statyki ciała, a w efekcie doprowadzić do poważnych schorzeń ortopedycznych i neurologicznych. Działania skierowane były do rodziców, opiekunów dzieci i dyrektorów szkół, nauczycieli oraz pielęgniarek szkolnych oraz samych uczniów. Zgodnie z wytycznymi uczestniczono w badaniu obciążenia uczniów szkół podstawowych ciężarem tornistrów szkolnych. Działaniami zostało objętych 713 osób.

10. Profilaktyka wszawicy

W związku z potrzebami lokalnymi zostały podjęte działania w zakresie promocji higieny osobistej, których celem głównym było zmniejszenie liczby przypadków choroby pasożytnej zakażeń jaką jest wszawica wśród dzieci. Zasadniczymi działaniami interwencyjnymi była dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych oraz pisma do szkół informujące o sposobach zapobiegania rozprzestrzenianiu się wszawicy. Działaniami zostało objętych 292 osób.

11. Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania

Od 1 stycznia 2018 r. to „organizatorzy żywienia zbiorowego w żłobkach”, czyli głównie intendentki, kierownicy, dyrektorzy i osoby dedykowane, odpowiadają za zapewnienie w nich pełnowartościowych posiłków. Żywnienie w żłobkach powinno być zgodne z normami żywienia, jakie w 2017 roku zaktualizował Instytut Żywności i Żywienia. W związku z powyższym poradnik „Żywnienie dzieci w żłobkach. Praktyczne wprowadzenie aktualnych norm i zaleceń” został dostarczony do 1 żłobka działającego przy jednym z przedszkoli na terenie powiatu grajewskiego. Działaniami objęto 2 placówki, w tym 2 osoby.

W związku z potrzebami lokalnymi zostały podjęte dodatkowe działania w zakresie:

- promocja higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia – 516 odbiorców,
- profilaktyka chorób zakaźnych, w tym chorób odzwierzęcych – 179 odbiorców,
- profilaktyka zatruc grzybami – 210 odbiorców,
- profilaktyka i promocja opieki okołoporodowej – 258 odbiorców,
- profilaktyka zatruc lekami pochodzącymi z nieznanymi źródłami „Leki z sieci” – 25 odbiorców.

Zasadniczymi działaniami interwencyjnymi była dystrybucja materiałów oświatowo-zdrowotnych oraz przekazanie pism intencyjnych do placówek oświatowo-wychowawczych oraz podmiotów leczniczych znajdujących się na terenie powiatu grajewskiego.